

Toward Semiotic Coaching (Paris School): Change and Transformation

Vol. 12, No. 6, Tome 66
pp. 661-705
January & February 2022

Laleh Molaei *

Abstract

In a transmodern world, the current research finds commonalities between the Semiotics of Discourse (Paris School) which is intertwined with other fields such as linguistics, and coaching. The main problem and hypothesis of the present research is to argue that the Semiotics of Discourse (Paris School) can provide 'part of' a comprehensive theoretical framework for conceptualizing coaching and its development as an academic discipline and subdiscipline. Therefore, adopting a descriptive-analytic method based on Fontanille's ideas (Fontanille, 2003, as translated by Bostic, 2006) in analyzing and solving a case study of one of her clients in coaching, and introducing the term 'Khodnavardi' being established and registered in Iran by her, the author examines this problem and hypothesis. In order to make linguistics (its types and subdisciplines), semiotics (its types, and other fields intertwined with it), and other possible, probable fields, institutions, practitioners, skills, and sciences more practical, the current and future objective of this inquiry is to elementarily introduce the process of coaching discourse as an object and corpus of transdisciplinary studies. This trajectory will finally provide the context for the localization of the academic discipline, subdiscipline, and new profession of coaching, and subsequently coaching education and studies, and coaching training: a kind of localization, entrepreneurship and job creation. Pointing out the similarities between the Semiotics of Discourse (Paris School) and coaching, and presenting a model based on "Khodnavardi", the main achievement of this inquiry is suggesting the basics of 'Semiotic Coaching' at an academic level in Iran. In addition, 'Semiotic Coaching' can lead to interactions or commonalities with other fields, institutions, practitioners, skills, and sciences including pragmatism, educational linguistics, edusemiotics, change, transformation, cognitive sciences, philosophy, sociology, psychology, teaching, communication, management, human and organizational resource development, leadership, literature, cinema and theater, etc., and on the other hand, with different types of coaching like linguistic, semantic, ontological, integral, existential, narrative, cognitive, clean language, core energy, neuro-linguistic, academic, developmental, emotional intelligence, and other topics which will not be addressed for the sake of brevity.

Keywords: semiotic coaching, linguistic coaching, educational linguistics, edusemiotics, pragmatism, transformational actant, construction of modal identity, modality and modalization, transdisciplinary, entrepreneurship and job creation, Khodnavardi Model

* Corresponding author: Ph.D. Candidate in Linguistics, Department of Linguistics, Faculty of Persian Literature and Foreign Languages, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Tehran, Iran; Email: laleh_molaei@atu.ac.ir, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4488-1973>

Received: 9 June 2020
Received in revised form: 9 July 2020
Accepted: 8 August 2020

1. Introduction

Our main question and problem is how the Semiotics of Discourse (Paris School), which we call it SDPS here, based on (Fontanille, (2003 [2006])) can provide ‘part of’ a comprehensive theoretical framework for conceptualizing coaching and its development as an academic discipline and subdiscipline. In addition to pointing to the commonalities between SDPS and coaching which will be mentioned in the literature review, in the present inquiry, in particular, the hypothesis is that according to Fontanille and through the interaction among the intertwined network of ‘transformational actants’, ‘modality’, ‘modal verbs’, ‘modal identity’, and ‘modalization as construction of the actants’ identity’, we can reply some part of this problem and question. Therefore, adopting a descriptive-analytic method based on Fontanille's ideas in analyzing and solving a case study of one of her clients in a voice call coaching session recorded by an MP3 player, the author examines this problem and hypothesis. Introducing the term ‘Khodnavardi’ being established and registered in Iran by her, the author refers to human interaction with oneself, the world, and the other in the coaching process, and to refer to the whole context of the clients’ issues, which is based on some kind of change, transformation, growth, development, and the like. Then, in terms of the achievement of this study, presenting a model based on ‘modal verbs’ and ‘Khodnavardi’, the author suggests the basics of ‘Semiotic Coaching’ at an academic level in Iran. Moreover, in the atmosphere of the ‘transmodern world’ (the title derived from Seif (2017)), ‘Semiotic Coaching’, and of course, different theories and concepts of linguistics, semiotics, and related fields and their subfields can generate interactions and commonalities with other fields, institutions, skills and sciences including pragmatism, educational linguistics, edusemiotics, change, transformation, cognitive sciences, philosophy, sociology, psychology, teaching, communication, management, human and organizational resource development, leadership, literature, cinema and theater, and so forth, as well as with coaching types like linguistic, semantic, ontological, integral, existential, narrative, cognitive, clean

language, core energy, neuro-linguistic programming, academic, developmental, emotional intelligence, and more. The present study does not cover this part here. Finally, in order to make linguistics (its types and subdisciplines), semiotics (its types, and other fields intertwined with it), and other possible, probable fields, institutions, practitioners, skills, and sciences more practical, the current and future objective of this inquiry is to elementarily introduce the process of coaching discourse as an object and corpus of transdisciplinary studies. This trajectory will finally provide the context for the localization of the academic discipline, subdiscipline, and new profession of coaching, and subsequently coaching education and studies, and coaching training: a kind of localization, entrepreneurship and job creation. It should be noted that it is predicted that in the continuation of this research, at a wider level, various fields, institutions, practitioners, skills and sciences will be engaged: therefore, entering into deeper transdisciplinary studies. One of these sciences is linguistics, which, of course, will not be examined here. This study will apply only SDPS approach, and postpone considering the linguistics section and its subdisciplines. However, in the literature review section we will have a brief summary of the interface between linguistics, language, and coaching. It is worth noting that linguistics is engaged with both semiotics and coaching. Considering semiotics and linguistics, for instance, Chandler says, "... most of those who call themselves semioticians at least implicitly accept Saussure's location of linguistics within semiotics" (Chandler, 2007, p. 8). Also, according to Bostic, "In the sixties, semiotics was constituted as a branch of the linguistic sciences, at the confluence of linguistics, anthropology, and formal logic" (Bostic, 2006, p. Xvii), and then, linked to phenomenology (Bostic, 2006, p. xii). Finally, we will not explain here transdisciplinarity, while merely refer to some of the concepts discussed in the various views of transdisciplinary sources being cited in the following sources: "deep collaboration across and beyond academic disciplines and fields" (Perrin & Kramersch, 2018); "research on, for, and with" practitioners" (Perrin & Kramersch, 2018); "professional knowledge acquired through experience in

the real world, technical knowledge acquired on the job” ... and “language problems in the ‘real world’” (Perrin & Kramersch, 2018); “complexity” (Perrin & Kramersch, 2018; Bernstein, 2014 & 2015); “the human life world and lived meanings” (Bernstein, 2015); “everyday life” (Bernstein, 2014); “bridging the gap between the humanities and sciences” (Seif, 2017); “problem solving” (Bernstein, 2015) and so forth.

Research Question(s):

Our main question and problem is how SDPS (Fontanille, (2003 [2006])) can provide ‘part of’ a comprehensive theoretical framework for conceptualizing coaching and its development as an academic discipline and subdiscipline.

2. Literature Review

Before considering the literature review, we briefly refer to coaching and its interface with SDPS in the point of view of this research. Coaching which is defined and applied in various ways (Brock, 2008, pp. 13-15; Bachkirova, 2017; Abravanel, 2018, p. 1), is addressed under different titles and concepts based on different objectives, functions, theoretical frameworks and approaches. Some of which we refer to: a discipline (Brock, 2014, p. 3; Bachkirova, 2017, p. 23), an applied discipline (Cox et al., 2014), a discursive event or discourse (Graf, 2019), change (Graf, 2019; Deplazes et al., 2018; Whitworth et al., 2007, p. 1; Folscher-Kingwill & Terblanche, 2019), an industry (Graf, 2019; Fillery-Travis & Collins, 2017), a professional practice (Fillery-Travis & Collins, 2016), communication (Graf, 2019; Brock, 2008), a process (Graf, 2019; Brock, 2008; Deplazes et al., 2018), a conversation (Deplazes et al., 2018; Jautz, 2018), raising awareness (Brock, 2014, p. 1), and so forth. Brock argues that “Coaching emerged from an intersection of people, disciplines and socioeconomic factors” (Brock, 2014, p. 134). She introduces two tap roots for coaching: philosophy and social sciences (Brock, 2014, p. 8). Considering the diversity of coaching in terms of different aspects, we can

mention linguistic, ontological, semantic, integrated, narrative, cognitive, clean language, existential, core energy, neuro-linguistic programming, academic, developmental, emotional intelligence, etc. About semiotics, on the other hand, Martin and Ringham quote Grimas as saying that "... [semiotic theory] tries to unravel the meaning hidden below the surface in an attempt to find sense in life" (Martin & Ringham, 2000, p. vii). According to them, semiotics "... is concerned with the theory and analysis of the production of meaning ..." (Martin & Ringham, 2000, p. 116). "... The Paris School is concerned primarily with the relationship between signs and with the manner in which they produce meaning within a given text or discourse" ... "Semiotic practice can thus become a tool of personal empowerment and an expression of social commitment, leading not only to a deconstruction but also to a reinvention of the fundamental values underlying our societies" (Martin & Ringham, 2006, p. 2). Therefore, at the general level, there are many commonalities between semiotics and coaching (its types), some of which are: 1) in quest of meaning (Martin & Ringham, 2000, p. Vii; Cox et al., 2014), 2) related to social process or social life (Brock, 2008; Shoukry & Cox, 2018; Martin & Ringham, 2006, p. 2; Eco, 1973, p. 71 as cited in Chandler, 2017, p. 276), 3) related to man, or humanism, or anthropology (Martin & Ringham, 2006, p. 2; Graf, 2019, p. 2; Brock, 2014, p. 6), 4) to explore change (Graf & Dionne, 2021 ; Deplazes et al., 2018; Jautz, 2018; Grzegorzczuk, 2015; Fontanille, (2003 [2006, p. 103]), 5) related to human empowerment and growth (Martin & Ringham, 2006, p. 2; Graf , 2019, p. 2; Bachkirova, 2011), 6) still developing (Graf & Wastian, 2014; Brock, 2008, p. 493; Martin & Ringham, 2006, p. 4), 7) an open and dynamic process (Brock, 2008, p. 493; Bostic, 2006, p. Xvii), 8) transdisciplinary domains (Seif, 2017; Trifonas, 2015, p. 1; Graf & Ukowitz, 2020; Graf & Dionne, 2021), 9) an applied field (Cox e t al., 2014; Beardsworth & Auxier, 2017, p. 807), 10) problem solving tools and/or methods (Kartinen & Latomaa, 2011; Grzegorzczuk, 2015), and the like. Moreover, at the specific level of the present research, there are many commonalities between Fontanille (2003 [2006]) in SDPS, and coaching.

Some of which are: narrative (Fontanille, (2003 [2006, p. 107]); Drake, 2017), discourse (Fontanille, (2003 [2006, p. 1]); Western, 2017; Graf, 2019), action and/or act (Fontanille, (2003 [2006, p. 45]); Graf, 2019, p. 3), body and/or embodiment (Fontanille, (2003 [2006, p. 56]); Jackson, 2017 ; ICF, 2020), language (Fontanille, (2003 [2006, p. 56]); Graf, 2019, p. 2; Folscher-Kingwill & Terblanche, 2019; Grzegorzcyk, 2015; ICF, 2020), mood and/or modality (Fontanille, (2003 [2006, p. 113]); ICF, 2020; Sieler, 2014), Phenomenology (Fontanille, (2003 [2006, p. 120]); Folscher-Kingwill & Terblanche, 2019), presence (Fontanille, (2003 [2006, p. 14]); Abravanel, 2018; ICF, 2020), feeling, and/or affect, and/or emotion (Graf, 2019, p. 2; Sieler, 2014; Fontanille, (2003 [2006, p. 124]; ICF, 2020), Rhetoric (Fontanille, (2003 [2006, p. 198]); Van Leeuwen, 2017), dialectic (Fontanille, (2003 [2006, p. 198]); Brock, 2014, p. 28), Speech Acts (Fontanille, (2003 [2006, p. 65]); Sieler, 2014; Grzegorzcyk , 2015; Caccia, 1996), point of view and/or perspective (Fontanille, (2003 [2006, pp. 84 & 156]); ICF, 2020), energy shift (Fontanille, (2003 [2006, p. 41]) ; ICF, 2020; Schneider, 2007, p. 15), values (Fontanille, (2003 [2006, p. 41]); ICF, 2020), beliefs (Fontanille, (2003 [2006, pp. 92 & 118]) ; ICF, 2020), perception (Fontanille, (2003 [2006, p. 8]); ICF, 2020), and others.

2. 1. SDPS and coaching

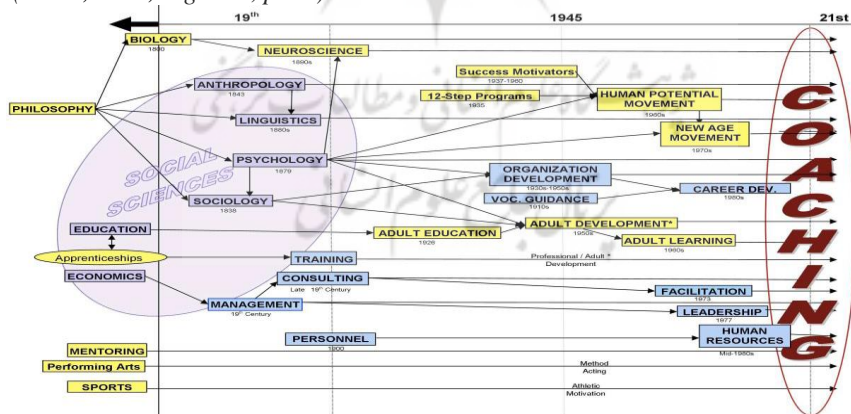
To the author's best knowledge, no works has been done about the interaction between Fontanille's ideas in SDPS, and coaching at a scientific and academic level in Iran. Considering non-Iranian sources, we can refer to Lureau who did not use Fontanille's views, Greimas's student, and rather applied Greimas's ideas. He (Lureau, 2009) states in a research named "Linguistic coaching: learning and teaching the strategic pragmatics of communication" that in a holistic study of language learning and communication skills, to explicitly analyze the tools and techniques of expression and language learning (native or foreign) we should integrate various other dimensions into a normative, and theoretical framework, and do an interdisciplinary research of the various

processes engaged. The different dimensions he puts in his inquiry are: psycho-sociological, linguistics, semiotic and cognitives. Moreover, applying Greimas’s Narrative Program and semiotic tools, examining the problems of change management, and also stressing the School of Palo Alto, and non-separation of the of mind and body, he (2014) in his doctoral dissertation, *Strategic-linguistic coaching: towards a science of change?*, explores two instances of concrete coaching (one mainly linguistic and the other mainly psychological) based on linguistic coaching, and develops the strategic-linguistic coaching (CSL) model. In addition, Gargiulo & Lureau (2012) have a research entitled “Le coaching d’acteur translinguistique: une sémiotique multi-linéaire de l’interprétation”.

2. 2. Linguistics and coaching

In Figure 1 we can observe linguistics-coaching interface as derived from Brock (Brock, 2014, Figure 3, p. 11):

Figure 1
Timeline of root discipline emergence and relationships, derived from (Brock, 2014, Figure 3, p. 11)

To read more about semantic coaching, linguistic coaching, linguistic ontology, ontological coaching and philosophy look at these sources: Brock (2008, p. 71; Winograd & Flores, 1986, p. 174; Sieler, 2014; Dunham, 2009; Caccia, 1996). Linguistics, language, and coaching interface could be found in LOCCS (The Linguistics of Coaching, Consulting & Supervision) as well as these works: Graf, 2011, 2012, 2015, 2019; Graf & Wastian, 2014; Sator & Graf, 2014, pp. 91-122; Graf et al., 2020; Graf & Spranz-Fogasy, 2018; Behn-Taran, 2014; Grzegorzczuk, 2015; Deplazes et al., 2018; Jautz, 2018; Folscher Kingwill & Terblanche, 2019; Angouri & Marra, 2011

2. 3. Pragmatism, semiotics and coaching

Bachkirova & Borrington's study (Bachkirova & Borrington, 2019) on pragmatism and coaching can be related to the present study in terms of some commonalities one of which is Charles Sanders Peirce who is both a semiotician and pragmatist. Moreover, Fontanille in SDPS has applied some of Peirce's ideas. This research does not discuss the interplay among pragmatism, semiotics and coaching here.

2. 3. Others

It is obvious that semiotics interacts with other areas like leadership, ethnography, teaching, organizations, sports, advertising, management, and so forth which were not included in this study. For example, it can be referred to Trevisani who has pointed to leadership and coaching in the title of his LinkedIn: <https://www.linkedin.com/pulse/semiotics-deeper-leadership-training-coaching-new-trevisani/>.

3. Methodology

Adopting a descriptive-analytic method based on SDPS proposed by Fontanille's ideas (Fontanille, 2003, as translated by Bostic, 2006) in

analyzing and solving a case study of one of her clients in one coaching session, the author (the coach of the client) recorded the voice call session by an MP3 player. Besides, in choosing this datum, sociological, pragmatic, anthropological, and other factors were not considered. It goes without saying that a short session does not naturally cover all aspects of SDPS (Fontanille, (2003 [2006])).

4. Results and discussion

Applying Fontanille's ideas in SDPS about different types of modal identities and modal verbs, transitory identities, and the construction and transformation of the actants' identity in the transformation trajectory based on the theory of modalities, the author examined a case study in the process of one coaching session in terms of 'discourse in action'. Determining the state of the client of this research (or an actor) based on the different combination of modalities such as M^0 , M^1 , M^2 , M^3 , and M^4 , this study recognized the actor as a transformational and trajectory actor. Moreover, regarding the modal dimension of the coaching session discourse, the author described the actor's doing (performance) based on modalized predicates and her being (competence) based on modal predicates. Additionally, it was shown that the main class of transformation of the actor in the very session derived from communication (the sender and the receiver).

5. Conclusion

Based on the present case study, introducing general commonalities between semiotics and coaching as well as specific commonalities between SDPS and coaching, and considering modality, modal verbs, transformational actants, and modalization as construction of the actants' identity which Fantanille has developed in Paris School, this research argued that SDPS can provide 'part of' a comprehensive theoretical framework for conceptualizing

coaching and developing it as an academic discipline and subdiscipline. Our datum here was consistent with Fontanille's ideas, though just one case is not good enough to consider the order of the occurrence of modal verbs and their combinations in Persian's coaching corpus. Moreover, the author also mentioned that the term 'Khodnavardi' refers to the always ongoing, open process and trajectory of man's confrontation with himself, the other, and the world, as if he were always 'navarding'. Therefore, considering the order of occurrence of modal verbs and their combinations in the process of construction of modal identities in the trajectory of transformation, the demarcation between these verbs and phases is not necessarily exactly the same because, as Sator & Graf (2014, p. 117) say, we have different types of clients and different discursive trajectories. It is also difficult to delineate exactly these verbs and phases because we have shades of meaning in a form of a mass and intertwinement. Finally, the present inquiry thus develops its model in Figure 2 based on the interaction of 'Khodnavardi' and the mentioned modal verbs in this study:

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

Figure 2

Semiotic Coaching Model based on the interaction between Khodnavardi, & the mentioned modal verbs in this study

To some extent, the circular shape of this model can be consistent with the field of presence, the field of discourse, and the field of enunciation proposed by Fontaille. This model has some features some of which were observed in this study such as: open, flexible, fluid, cyclic, intertwined, networked, selective, eclectic, generative, presence-based, and so forth. There are other aspects like embodiment, tension, emotion, affection, aesthetics, creativity, and the like that are related to this model but were not put in this research. In this model, the interplay among modal verbs is fluid, continuous, and conducted in any direction and any way. Also, the relationship among modal verbs is in the form of dashed line to present not only non-absoluteness and gradation, but also the state of breakdown, disjunction and conjunction of discourse at any moment. Additionally, the interaction among the components of the model is

recursive/reciprocal, because the order in which verbs emerge, and the type of actor in terms of modal identity, can be differently constructed for each actor in each part of the transformational, ongoing, and becoming process of coaching. In this model, 'Khodnavardi' exists at every moment and phase in the process of change, transformation, and development. In accordance with the above, the present study suggests 'Semiotic Coaching'. It is the hope of this research to further enrich the basics of 'Semiotic Coaching' in Iran. And as mentioned, in the future process, different fields, sciences, institutions, practitioners, skills, and many more will be intertwined in this transmodern settings that we will enter into transdisciplinary studies: some kind of localization, entrepreneurship, and job creation. In terms of a linguistic approach, many studies can be arranged for this research, both based on the interaction of linguistics with semiotics, and also according to the types of linguistics and its subdisciplines. Moreover, in terms of SDPS, at the macro level, the approach of this research is in some aspects consistent with Bachkirova & Borrington (2019), and on the other hand compatible with some dimensions of Lureau (2009 & 2014) whose case, according to the author of the present study, may overlap to some extent with edusemiotics and educational linguistics. However, the present study did not put and explain the details here. It goes without saying that this inquiry was just a brief report on the beginning of its research trajectory that did not address the very broad aspects and components existing at the macro and micro level in the beginning of transdisciplinary researches.

Notes

1. In terms of the publication of the original source of the theoretical framework of this study, we should refer to Bostic, the translator of Fontanille's book, who says:

The Semiotics of Discourse was initially published in 1998; the present translation is based upon the revised and updated edition, which appeared in 2003. While it remains close to the original, the revised edition is enriched in a number of ways. (Bostic, 2006, p. xi)

دوماهنامه بین‌المللی

د ۱۲، ش ۶ (پیاپی ۶۶) بهمن و اسفند ۱۴۰۰، صص ۶۶۱-۷۰۵

مقاله پژوهشی

<http://dorl.net/dor/20.1001.1.23223081.1400.12.6.35.1>

به‌سوی رهیاری (کوچینگ) نشانه‌شناختی (مکتب پاریس):

تغییر و تحول

لاله مولائی*

کاندیدای دکتری زبان‌شناسی، دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی،
دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۵/۱۸

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۲/۲۰

چکیده

این مطالعه در فضای دنیای ترامدرن، نقاط اشتراکی میان نشانه‌شناسی گفتمان (مکتب پاریس)، که با حوزه‌های دیگری از جمله زبان‌شناسی درهم‌تنیده است، و رهیاری می‌بیند. مسئله و فرضیه اصلی پژوهش حاضر این است که نشان دهد نشانه‌شناسی گفتمان (مکتب پاریس) می‌تواند بخشی از یک چارچوب نظری فراگیر را برای مفهوم‌سازی رهیاری و گسترش آن به‌منزله یک گرایش و رشته دانشگاهی ارائه دهد. بنابراین، نگارنده با اتخاذ روش توصیفی - تحلیلی بر مبنای کاربست پاره‌ای از آراء فونتنی (Fontanille, 2003, as translated by Bostic, 2006) در تحلیل و حل مسئله یک داده موردی از مراجعان خود در رهیاری، و با معرفی اصطلاح «خودنوردی» که در ایران وضع و ثبت کرده است به بررسی این مسئله و فرضیه می‌پردازد. هدف فعلی و آتی مطالعه پیش رو این است که به‌منظور کاربردی‌تر کردن زبان‌شناسی (انواع و زیرشاخه‌های آن)، نشانه‌شناسی (انواع آن و حوزه‌های دخیل در آن)، و سایر حوزه‌ها، نهادها، فعالان، مهارت‌ها و علوم ممکن و محتمل، فرایند گفتمانی رهیاری را به‌منزله موضوع و پیکره مطالعات ترارشته‌ای در سطح مقدماتی معرفی کند تا نهایتاً بستر بومی‌سازی رشته دانشگاهی، گرایش، و حرفه جدید رهیاری و متعاقباً آموزش و پژوهش رهیاری و تربیت رهیار فراهم شود: به‌نوعی بومی‌سازی، کارآفرینی و اشتغال‌زایی. دستاورد اصلی پژوهش حاضر این است که با اشاره به شباهت‌های موجود میان نشانه‌شناسی گفتمان (مکتب پاریس) و رهیاری، و با ارائه مدلی مبتنی بر «خودنوردی»، مقدمات رهیاری نشانه‌شناختی را در سطح آکادمیک در ایران پیشنهاد می‌دهد. به‌علاوه، رهیاری نشانه‌شناختی می‌تواند به زایش تعامل یا نقاط اشتراک از یکسو با دیگر حوزه‌ها، نهادها، فعالان،

Email: laleh_molaei@atu.ac.ir

نویسنده مسئول مقاله:

مهارت‌ها و علوم از جمله کاربردگرایی، زبان‌شناسی آموزشی، نشانه‌شناسی آموزشی، تغییر، تحول، علوم شناختی، فلسفه، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، آموزش زبان، ارتباطات، مدیریت، توسعه منابع انسانی و سازمانی، راهبری، ادبیات، سینما و تئاتر، و موارد دیگر، و ازسویی دیگر، با انواع رویاری نظیر زبان‌شناختی، معنی‌شناختی، هستی‌شناختی، یکپارچه، وجودی، روایی، شناختی، زبان پاک، انرژی بنیادی، برنامه‌ریزی عصبی - زبانی، آکادمیک، رشد، هوش هیجانی و جز آن بینجامد که در فضای محدود این نوشته به این امر پرداخته نمی‌شود.

واژه‌های کلیدی: رویاری نشانه‌شناختی، رویاری زبان‌شناختی، زبان‌شناسی آموزشی، نشانه‌شناسی آموزشی، کاربردگرایی، کنشگر تحولی، برساخت هویت وجهی، وجهیت و وجهی‌شدگی، ترارشته‌ای، کارآفرینی و اشتغال‌زایی، مدل خودنوردی.

۱. مقدمه

مسئله و پرسش ما این است که چگونه نشانه‌شناسی گفتمان (مکتب پاریس)^۱ (Fontanille, [2006]2003)، که از این پس تا بخش نتیجه‌گیری SDPS می‌نامیم، می‌تواند بخشی از یک چارچوب نظری فراگیر را برای مفهوم‌سازی رویاری^۲ و گسترش آن به‌منزله یک گرایش و رشته دانشگاهی ارائه دهد. علاوه بر وجه تشابه‌های میان SDPS و رویاری که در بخش پیشینه پژوهش ارائه خواهد شد، در این مطالعه به‌طور خاص، فرضیه ما این است که طبق آراء فونتنی (Fontanille, [2006]2003) از طریق تعامل میان شبکه درهم‌تنیده «کنشگر تحولی»^۳، «وجهیت»، «افعال وجهی»^۴، «هویت وجهی»^۵، و «وجهی‌شدگی»^۶ به‌مثابه برساخت^۷ هویت عامل کنشگر، که به‌نوعی پرداختن به انواع هویت و تحول آن‌ها در سیر تحول است، می‌توان در اینجا به بخشی از این مسئله و پرسش پاسخ داد. بنابراین، نگارنده با اتخاذ روش توصیفی - تحلیلی به تحلیل و حل مسئله یک داده موردی از مراجعان خود در رویاری می‌پردازد. این جلسه تلفنی توسط یک دستگاه ام‌پی‌تری‌پلیر ضبط شده است، و مراجع به‌طور شفاهی و کتبی اجازه انتشار متن جلسه را در این نوشته به نگارنده داده است. همچنین، در انتخاب این داده معیارهای جامعه‌شناختی، کاربردشناختی، انسان‌شناختی و جز آن مطرح نبوده است. ناگفته نماند که یک جلسه کوتاه طبیعتاً دربرگیرنده تمام ابعاد مربوط به SDPS نیست. به‌علاوه،

نگارنده برای اشاره به تعامل انسان با خودش، جهان، و دیگری در فرایند رهیاری، و به منظور اشاره به کلیت زمینه موضوع مراجعان که مبتنی بر نوعی تغییر، تحول، رشد، توسعه، و مواردی از این دست است، واژه «خودنوردی» را در ایران وضع و ثبت کرده است که آن را در مدل نهایی این پژوهش لحاظ کرده است. در ادامه این جستار، شاهد دستاورد اصلی پژوهش حاضر خواهیم بود که با ارائه مدلی مبتنی بر «افعال و جهی» و «خودنوردی»، مقدمات «رهیاری نشانه‌شناختی» را در سطح آکادمیک در ایران پیشنهاد می‌کند. به علاوه، در فضای «دنیای ترامدرن»^۱ (عنوان برگرفته از سیف (Seif, 2017))، «رهیاری نشانه‌شناختی»، و البته، نظریه‌ها و مضامین مختلف زبان‌شناختی، نشانه‌شناختی، و حوزه‌های مرتبط با آن‌ها و زیرشاخه‌های آن‌ها می‌توانند به زایش تعامل یا نقاط اشتراک با دیگر حوزه‌ها، نهادها، مهارت‌ها و علوم از جمله کاربردگرایی^۲، زبان‌شناسی آموزشی^۳، نشانه‌شناسی آموزشی^۴، تغییر، تحول، علوم شناختی، فلسفه، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، آموزش زبان، ارتباطات، مدیریت، توسعه منابع انسانی و سازمانی، راهبری، ادبیات، سینما و تئاتر، و ... و همچنین با انواع رهیاری نظیر زبان‌شناختی^۵، معنی‌شناختی^۶، هستی‌شناختی^۷، یکپارچه^۸، وجودی^۹، روایی^{۱۰}، شناختی^{۱۱}، زبان پاک^{۱۲}، انرژی بنیادی^{۱۳}، برنامه‌ریزی عصبی - زبانی^{۱۴}، آکادمیک^{۱۵}، رشد^{۱۶}، هوش هیجانی^{۱۷}، و جز آن بینجامند که در فضای محدود این نوشته به این امر پرداخته نمی‌شود. نهایتاً هدف کنونی و آتی مطالعه پیش رو این است که به منظور کاربردی‌تر کردن زبان‌شناسی (انواع و زیرشاخه‌های آن)، نشانه‌شناسی (و حوزه‌های دخیل در آن)، و سایر علوم و حوزه‌های ممکن و محتمل، فرایند گفتمانی رهیاری را به منزله یک موضوع و پیکره مطالعات ترارشته‌ای در سطح مقدماتی معرفی کند تا نهایتاً بستر بومی‌سازی رشته دانشگاهی، گرایش، و حرفه جدید رهیاری و متعاقباً آموزش و پژوهش رهیاری و تربیت رهیار فراهم شود: به نوعی بومی‌سازی، کارآفرینی و اشتغال‌زایی. گفتنی است که پیش‌بینی می‌شود در ادامه این پژوهش در سطحی گسترده‌تر حوزه‌ها، نهادها، فعالان^{۱۸}، مهارت‌ها و علوم مختلفی دخیل خواهند شد که از این رو ورود به مطالعات ترارشته‌ای عمیق‌تر خواهد شد. یکی از علوم، زبان‌شناسی است که البته ما در این فضای محدود صرفاً از منظر SDPS به تحلیل می‌پردازیم، و بخش زبان‌شناسی و زیرشاخه‌های آن را به زمانی دیگر موکول می‌کنیم. گرچه، در قسمت پیشینه اشاره مختصری

به تعامل زبان‌شناسی و رویاری خواهیم داشت.

۲. پیشینه پژوهش

قبل از ورود به بخش پیشینه، اشاره‌ای مختصر به معرفی رویاری خواهیم داشت، و به‌طور بسیار مختصر به ارتباط آن با SDPS از منظر این پژوهش می‌پردازیم. رویاری که به روش‌های مختلف تعریف و به‌کار گرفته می‌شود (Bachkirova, 2017; Abravanel, 2018, p. 1) بسته به اهداف، کارکرد، مبانی نظری و رویکردهای متفاوت ذیل عناوین و مضامین مختلف مطرح می‌شود که برخی از آن‌ها از این قرارند: رشته‌دانشگاهی (Cox et al., 2014, p. 23; Brock, 2014, p. 3)، رشته‌دانشگاهی کاربردی (Graf, 2019; Deplazes et al., 2018)، تغییر (Graf, 2019)، رویداد گفتمانی یا گفتمان (Graf, 2019; Deplazes et al., 2018; Fillery-Travis & Collins, 2017)، صنعت (Graf, 2019; Folscher-Kingwill & Terblanche, 2019)، عمل حرفه‌ای (Fillery-Travis & Collins, 2016)، ارتباط (Graf, 2019; Brock, 2008)، فرایند (Graf, 2019; Brock, 2008; Deplazes et al., 2018)، افزایش آگاهی (Brock, 2014, p. 1) و مکالمه (Deplazes et al., 2018; Jautz, 2018). جز آن. براک معتقد است که «رویاری حاصل برخورد میان افراد، رشته‌ها و عوامل اجتماعی - اقتصادی است» (Brock, 2014, p. 134). او دو ریشه اصلی برای رویاری معرفی می‌کند: فلسفه و علوم اجتماعی (Brock, 2014, p. 8). در مورد تنوع رویاری از منظر جنبه‌های مختلف می‌توان به رویاری‌های زبان‌شناختی، هستی‌شناختی، معنی‌شناختی، یکپارچه، روایی، شناختی، زبان پاک، وجودی، انرژی بنیادی، برنامه‌ریزی عصبی - زبانی، آکادمیک، رشد، هوش هیجانی و جز آن اشاره کرد. درباره نشانه‌شناسی، از سوی دیگر، مارتین و رینگهام به‌نقل از رینگهام می‌گویند که «... [نظریه نشانه‌شناسی] تلاش می‌کند تا معنی نهفته در لایه‌ی زیرین سطح را آشکار کند به این قصد که دلالت مفهومی در زندگی را بیابد» (Martin & Ringham, 2000, p. vii). به‌باور ایشان، نشانه‌شناسی «... به نظریه و تحلیل تولید معنی می‌پردازد ...» (Martin & Ringham, 2000, p. 116). «... مکتب پاریس عمدتاً به رابطه میان نشانه‌ها و به شیوه تولید معنی درون متن یا گفتمان مفروض می‌پردازد ... تمام رشته‌ها و نظام‌های دلالتگر و نیز اعمال اجتماعی و رویه‌های دلالتگر را دربرمی‌گیرد» (Martin & Ringham, 2006, p. 2). «فعالیت

عملی نشانه‌شناختی بنابراین می‌تواند به ابزاری برای توانمندسازی شخصی و بیان تعهد اجتماعی تبدیل شود که نه تنها منجر به شالوده‌شکنی، بلکه به بازآفرینی ارزش‌های بنیادی زیرساختی جوامع ما شود» (2). (Martin & Ringham, 2006, p. 2). بنابراین، در سطح کلی، نقاط اشتراک فراوانی میان نشانه‌شناسی و رهیاری (انواع آن) وجود دارد که برخی از این قرارند: (۱) در جست‌وجوی معنی (Cox et al., 2014, p. vii; Martin & Ringham, 2000, p. vii)؛ (۲) مربوط به فرایند یا زندگی اجتماعی (Brock, 2008; Shoukry & Cox, 2018; Martin & Ringham, 2006, p. 276)؛ یا (Eco, 1973, p. 71 as cited in Chandler, 2017, p. 276)؛ (۳) مرتبط با انسان، یا انسان‌گرایی، یا انسان‌شناسی (Brock, 2008, p. 2; Graf, 2019, p. 2; Martin & Ringham, 2006, p. 2)؛ (۴) به دنبال بررسی تغییر و تحول (Graf & Dionne, 2021; Deplazes et al., 2014, p. 6)؛ (۵) مربوط به توانمندسازی و رشد انسان (Bachkirova, 2019, p. 2; Graf, 2019, p. 2; Martin & Ringham, 2006, p. 2)؛ (۶) کماکان در حال گسترش (Martin & Ringham, 2006, p. 4)؛ (۷) فرایند باز و پویا (Brock, 2008, p. 493; Bostic, 2006, p. xvii)؛ (۸) حوزه‌های ترارشته‌ای (Graf & Ukowitz, 2020; Graf, 2019, p. 1; Seif, 2017; Trifonas, 2015, p. 1)؛ (۹) حوزه‌های کاربردی (Cox et al., 2014; Beardsworth & Auxier, 2017, p. 807)؛ (۱۰) ابزار یا/و روش حل مسئله (Kaarinen & Latomaa, 2011; Grzegorzcyk, 2015)؛ و جز آن. به علاوه این موارد، در سطح خاص مربوط به این مطالعه، نقاط اشتراک فراوانی میان آراء فونتنی (Fontanille, 2003[2006]) در SDPS و رهیاری مشهود است که به برخی اشاره می‌کنیم: روایت (Drake, 2017)؛ (Fontanille, 2003[2006, p. 107])؛ گفتمان (Fontanille, 2003[2006, p. 1])؛ کنش یا/و عمل (Western, 2017; Graf, 2019)؛ (Fontanille, 2003[2006, p. 56])؛ بدن یا/و بدنمندی (Graf, 2019, p. 3)؛ (Fontanille, 2003[2006, p. 56])؛ زبان (Jackson, 2017; ICF, 2020)؛ وجه یا/و وجهیت (Folscher-Kingwill & Terblanche, 2019; Grzegorzcyk, 2015; ICF, 2020)؛ جهت (Fontanille, 2003[2006, p. 113])؛ ICF, 2020; Sieler, 2014)؛ پدیدارشناسی (Fontanille, 2003[2006, p. 120])؛ Folscher-Kingwill & Terblanche, 2019)؛

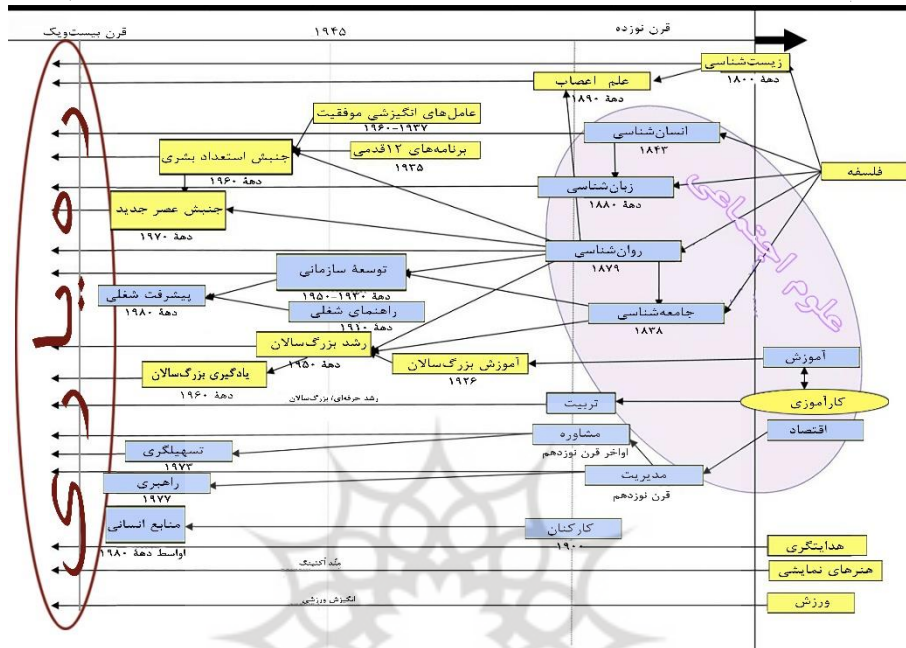
(2019)، حضور (Fontanille, (2003[2006, p. 14]); Abravanel, 2018; ICF, 2020)، احساس، یا/و عاطفه، یا/و هیجان (Graf, 2019, p. 2; Sieler, 2014; Fontanille, (2003[2006, p. 124]); ICF, 2020)، خطاب (Fontanille, (2003[2006, p. 198]); Van Leeuwen, 2017)، دیالکتیک (Fontanille, (2003[2006, p. 198]); Brock, 2014, p. 28)، کارگفت (Fontanille, (2003[2006, p. 198]); Brock, 2014, p. 28)، دیدگاه (Fontanille, (2003[2006, pp. 84 & 156]); ICF, 2020)، تغییر انرژی (Fontanille, (2003[2006, p. 41]); ICF, 2020; Schneider, 2007, p. 15)، ارزش (Fontanille, (2003[2006, pp. 92 & 118]); ICF, 2020)، باور (Fontanille, (2003[2006, p. 41]); ICF, 2020)، ادراک (Fontanille, (2003[2006, p. 8]); ICF, 2020)، و جز آن. حال که به علت کمبود فضا صرفاً به عنوان‌های برخی از نقاط اشتراک این دو حوزه بسنده کردیم، و در ادامه به آن‌ها خواهیم پرداخت، شایسته است ذکر کنیم که زبان‌شناسی هم در نشانه‌شناسی مطرح است و هم در رویاری. در مورد نشانه‌شناسی و زبان‌شناسی، برای نمونه، چندلر می‌گوید «... اکثر افرادی که خود را نشانه‌شناس می‌نامند دست‌کم به‌طور ضمنی دیدگاه سوسور را در خصوص محل قرارگیری زبان‌شناسی درون نشانه‌شناسی می‌پذیرند» (Chandler, 2007, p. 8). همچنین، به‌گفته باستیک «در دهه شصت، نشانه‌شناسی به‌منزله شاخه‌ای از علوم زبانی، از تلاقی زبان‌شناسی، انسان‌شناسی و منطق صوری ایجاد شد» (Bostic, 2006, p. xvii). و سپس، با پدیدارشناسی پیوند خورد (Bostic, 2006, p. xii). و نهایتاً، ما در اینجا فضای پرداختن به مبحث ترارشته‌ای بودن خواهیم داشت، و صرفاً به برخی از مضامین مطرح و مورد بحث در دیدگاه‌های مختلف از ترارشته‌ای که در منابع ذیل از آثار مختلف آورده شده‌اند ارجاع می‌دهیم: «مشارکت عمیق سراسر و فراسوی حوزه‌ها و فعالیت‌های عملی آکادمیک و غیرآکادمیک» (Perrin & Kramersch, 2018); «پژوهش در مورد، برای و با فعالان» (Perrin & Kramersch, 2018); «دانش حرفه‌ای کسب‌شده از طریق تجربه در دنیای واقعی، دانش فنی کسب‌شده در مشاغل، و مسائل زبانی در دنیای واقعی» (Perrin & Kramersch, 2018); «(نظریه) پیچیدگی» (Perrin & Kramersch, 2018; Bernstein, 2014 & 2015); «جهان زندگی بشری، و معنی زیسته» (Bernstein, 2015); «امور زندگی روزمره» (Bernstein, 2014); «پُرکردن خلأ و فاصله میان علوم و علوم انسانی» (Seif, 2017); «حل مسئله» (Bernstein, 2015) و ...

۲-۱. SDPS و رهیاری

تا جایی که نگارنده مطلع است درباره تعامل میان آراء فوننتی در SDPS و رهیاری تا کنون در سطح یک پژوهش علمی و دانشگاهی در ایران کاری صورت نگرفته است. درباره منابع غیرایرانی، می‌توان به لورو اشاره کرد که وی نیز از فوننتی، شاگرد گریماس، استفاده نکرده و گریماس را منظور کرده است. او (Lureau, 2009) طی مطالعه‌ای ذیل عنوان «رهیاری زبان‌شناختی: یادگیری و آموزش کاربردشناسی راهبردی ارتباطات» اظهار می‌کند که در یک پژوهش کل‌نگر پیرامون نحوه یادگیری زبان و مهارت‌های برقراری ارتباط صحیح، به‌منظور تحلیل صریح ابزار و فنون بیان و یادگیری زبان (زبان بومی یا زبان بیگانه)، باید جنبه‌های مختلف دیگری را در یک چارچوب هنجاری، نهادینه‌شده و نظری تلفیق کرد و یک مطالعه میان‌رشته‌ای از فرایندهای مختلف دخیل صورت گیرد. جنبه‌های متفاوتی که وی در پژوهش خود در نظر می‌گیرد از این قرارند: روان-جامعه‌شناختی، زبان‌شناختی، نشانه‌شناختی و شناختی. به‌علاوه، وی (2014) در رساله دکتری خود، رهیاری راهبردی-زبانی: به‌سوی علم تغییر، با به‌کارگیری برنامه‌روایی گریماس و ابزار نشانه‌شناختی، و با بررسی مشکلات مدیریت تغییر و همچنین با تأکید بر مکتب پالو آلتو و جدانبودن ذهن از بدن، به تحلیل پیکره متشکل از دو نمونه رهیاری عینی (یکی عمدتاً زبانی و دیگری عمدتاً روان‌شناختی) بر مبنای رهیاری زبان‌شناختی می‌پردازد و مدل رهیاری راهبردی-زبانی (CSL) را بنا می‌نهد. همچنین، گارجولو و لورو (Gargiulo & Lureau, 2012) در مطالعه‌ای به «رهیاری کنشگر ترازبانی: نشانه‌شناسی چندخطی تغییر» می‌پردازند.

۲-۲. زبان‌شناسی و رهیاری

براک (Brock, 2008, p. 32) بر این باور است که زبان‌شناسی «... به‌واسطه به‌کارگیری نظریه‌های رفتار اجتماعی بشر و ارتباط قابل فهم میان تنوع تعامل و فرهنگ انسانی، سهم خود را در رهیاری ادا کرده است». وی (Brock, 2014, Figure 3, p. 11)، این ارتباط را نمایش می‌دهد:

شکل ۱: خط سیر زمانی روابط و پیدایش رشته‌های پایه‌ای، برگرفته از براک (Brock, 2014, Figure 3, p. 11)

Figure 1: Timeline of root discipline emergence and relationships, derived from (Brock, 2014, Figure 3, p. 11)

به‌گفته براک (2008, p. 71)، رهیاری معنی‌شناختی (که به رهیاری زبان‌شناختی یا هستی‌شناسی زبانی نیز شهرت دارد)، یک نظام تحلیل مکالمه و طراحی ارتباط است که توسط فرناندو فلورس ارائه شد. فلورس معتقد است «زبان، دنیایی که از قبل وجود داشته است را شرح نمی‌دهد، بلکه دنیایی را برای آنچه که پیرامونش سخن می‌گوید خلق می‌کند (Winograd & Flores, 1986, p. 174). سیلر (Sieler, 2014) به نظریه کارگفت، زبان، بدن، وجه و هیجان در رهیاری هستی‌شناختی می‌پردازد. دانم (Dunham, 2009) با اشاره به نظریه کارگفت از کنش‌های زایشی منجر به خلق آینده و شبکه‌ای از تعهدها می‌گوید. کاجا (Caccia, 1996) با اشاره به مشکلات معلمان تازه‌کار مانند مسائل مربوط به برقراری ارتباط با شاگردان، از دست‌دادن انگیزه و اشتیاق، ابزار برطرف‌کردن این مسئله را رهیاری معنی‌شناختی می‌داند.

به‌عنوان یک گروه پژوهشی ترادانشگاهی، مرکز زبان‌شناسی رهیاری، مشاوره و نظارت^{۲۷}، بر مبنای روش‌هایی از قبیل تحلیل مکالمه، تحلیل گفتمان، پژوهش مکالمه (قوم‌روش‌شناختی)، زبان‌شناسی اجتماعی تعاملی، روان‌شناسی گفتمانی، و تحلیل گفتمان بین‌حرفه‌ای^{۲۸} ارتباط خاص میان رهیارها/ مشاوران/ ناظران و مراجع آن‌ها را بررسی می‌کند. گِرف در مقام یکی از اعضای مهم این مرکز، یکی از برجسته‌ترین زبان‌شناسانی است که به مطالعات مبتنی بر داده‌های روابط میان رهیار و مراجع در فرایند رهیاری می‌پردازد. به‌باور وی (Graf, 2012)، بررسی تعامل زبان‌شناسی کاربردی و رهیاری به‌شدت مربوط به فعالان زبان‌شناس و رهیاری است. او (2011) رهیاری را به‌مثابه موضوع پژوهشی زبان‌شناسی کاربردی قلمداد می‌کند. وی (2019, p. 1) اظهار می‌کند که اگر بخواهیم از لحاظ زبان‌شناختی در مورد رهیاری صحبت کنیم باید بگوییم که رهیاری هنوز قلمروی ناشناخته است، و این حرفه هنوز از منظر حرفه‌ای به‌طور کامل استانداردسازی نشده است. گِرف (2019, p. 4) معتقد است برای پروژه زبان‌شناختی خود از نوعی منظر ارتباطی و گفتمانی به رهیاری استفاده کرده است، و رهیاری را به‌عنوان یک فعالیت عملی گفتمانی فرایندمحور بررسی می‌کند. وی (2019, p. 2) می‌نویسد که رهیاری هم یک پدیده زبان‌شناختی، یعنی زبان‌بنیاد، و هم یک پدیده اجتماعی است. نگرش گِرف به رهیاری در اینجا گفتمانی است. بر مبنای فهم گفتمانی از رهیاری، گِرف (2015) مدل فعالیت بنیادی رهیاری را به‌مثابه مشارکت زبانی در پژوهش فرایند رهیاری ارائه می‌دهد. مبنای رویکرد نوشته مذکور خود مکالمه رهیاری است که ترانویسی شده است، و به‌کمک تحلیل گفتمان یکپارچه تحلیل شده است. وی بحث می‌کند که رهیاری از طریق چهار فعالیت بنیادی توسط رهیار و مراجع به‌طور مشترک برساخته می‌شود: «تعریف موقعیت»، «ساختن رابطه»، «برساخت مشترک^{۲۸} تغییر»، و «ارزیابی رهیاری». گِرف و واستین (Graf & Wastian, 2014) از ورود رهیاری به دنیای آکادمیک می‌گویند. سیپتر و گِرف (Sator & Graf, 2014, pp. 91-122) بر مبنای رویکرد زبان‌شناسی کاربردی، به‌طور خاص تحلیل مکالمه (کاربردی)، و با تشریح و تبیین راهبردهای رهیار و مراجع، به برساخت مجدد دانش مراجعان در رهیاری می‌پردازند. یکی از فرضیه‌هایی که این دو مطرح می‌کنند این است: انواع مختلف مراجع وجود دارد که به‌منظور فراهم‌کردن راه‌حل برای نیازهای محلی آن‌ها لازم است بر مبنای این‌که چگونه

آن‌ها به همراه رهیاریشان این راه‌حل‌ها را برمی‌سازند^۵ مسیره‌های گفتمانی مختلف وجود داشته باشد. گُرف و اشپران‌تس-فوگاسی (Graf & Spranz-Fogasy, 2018) از منظر تحلیل مکالمه با تکیه بر برنامه‌ی کیفی-زبان‌شناختی به تحلیل توالی پرسش‌ها به‌عنوان فعالیت عملی تغییر اساسی در رهیاری می‌پردازند. گُرف و همکاران (Graf et al., 2020) بر مبنای تحلیل مکالمه به پرسشگری در رهیاری می‌پردازند.

بن- تاران (Behn-Taran, 2014) به تحلیل زبان‌شناختی پویانمائی تعاملی الگوهای رابطه‌ای در مکالمات رهیاری کسب‌وکار می‌پردازد. وی به بررسی مباحثی نظیر ادب، وجهه، هویت، پرسشگری، گوش‌دادن فعال، بازخوردادن، و ... در رهیاری کسب‌وکار می‌پردازد. گزگورچیک (Grzegorzcyk, 2015) از منظر هستی‌شناختی زبان را نقطه‌ی همگرایی در جنبه‌های زیست‌شناختی و وجودی-فلسفی در رهیاری می‌پندارد، و با اتخاذ دیدگاه زبان‌شناختی نوین^۶ رهیاری را به‌مثابه‌ی روش حل مسئله موردبحث قرار می‌دهد، و جایگاه شایسته‌ی زبان را در مقام ابزار اصلی رهیاری و به‌عنوان علت اولیه‌ی کارآمدی خود رهیاری در برانگیختن تغییر رفتاری، نگرشی و احساسی نشان می‌دهد. او با اتکا بر فلسفه‌ی زبان (نظریه‌های مناسب، کارگفت و ارتباط) و اشاره به اندرزهای گرایس، استعاره، جنبه‌های شناختی زبان پاک، اهمیت نظام بازنمایی حسی یا زبان باورها، و ... معتقد است که زبان به‌عنوان ابزار محرک تغییر (در پرسش‌های رهیاری) و بازتاب تغییر (در پاسخ‌های مراجعان) می‌باشد. دیپلاتیس و همکاران (Deplazes et al., 2018) معتقدند که رهیاری توأم با تغییر در مراجع است. هدف آن‌ها ساختن اولین پل میان رویکردهای هنجاری - نظری (روان‌شناختی) و توصیفی - پدیدارشناختی (زبان‌شناختی) در مطالعه‌ی رهیاری است. جاتز (Jautz, 2018) ارتباط میان پرسشگری و تغییر دیدگاه را از نظر می‌گذراند. فولشر - کینگ‌ویل و تربلانچ (Folscher-Kingwill & Terblanche, 2019) بر اساس رویکرد کیفی و پدیدارشناختی نقش رهیاری و زبان رهیاری در زبان مراجع و تغییر فردی را موردبررسی قرار می‌دهند. همچنین، با توجه به این‌که به برساخت هویت در این مطالعه می‌پردازیم این مبحث در کتاب برساخت هویت در کار (Angouri & Marra, 2011) قابل پیگیری است، گرچه متفاوت از آن چیزی است که ما در این مطالعه از منظر SDPS به‌طور خاص برای رهیاری بهره برده‌ایم.

۲-۳. کاربردگرایی، نشانه‌شناسی و ره‌یاری

از برخی جهات کلی می‌توان مطالعات باکیروا و بورینگتن (Bachkirova & Borrington, 2019) را که مبتنی بر کاربردگرایی است به این پژوهش نسبت داد. چراکه، دست‌کم پیرس به‌منزله نشانه‌شناس و کاربردگرا نقطه اشتراک کاربردگرایی و نشانه‌شناسی است. مخصوصاً این‌که، فونتنی بخشی از چارچوب نظری خود را از پیرس اقتباس کرده است. به‌علت گستردگی بحث در اینجا، به این مبحث نمی‌پردازیم.

۲-۴. موارد دیگر

ناگفته نماند که نشانه‌شناسی با حوزه‌های دیگری مانند راهبری، مردم‌نگاری، آموزش، سازمان، ورزش، تبلیغات، مدیریت، و ... تعامل دارد که در این مطالعه مدنظر ما نیست. برای نمونه، می‌توان به ترویسانی^{۲۹} اشاره کرد که در عنوان صفحه لینک‌داین^{۳۰} خود علاوه‌بر راهبری به ره‌یاری نیز اشاره کرده است.

۳. چارچوب نظری

۳-۱. SDPS: از ساخت‌گرایی تا نشانه‌شناسی گفتمان

چارچوب نظری این مطالعه، SDPS، بر مبنای کتاب فونتنی^{۳۱} (2003) با عنوان *نشانه‌شناسی گفتمان* است که توسط باستیک (2006) به زبان انگلیسی ترجمه شده است. به‌باور باستیک برای فهم فونتنی باید به استاد و همکارش یعنی گریماس اشاره کرد که «... او را می‌توان بنیان‌گذار نشانه‌شناسی روایی نامید که برخلاف سایر نظریه‌های نشانه‌شناسی که متمرکز بر نشانه‌ها هستند، دلالت را در مفهوم گسترده‌تری و همواره با توجه به جهان انسان و بافت‌های اجتماعی آن بررسی می‌کند. گریماس نشانه‌شناسی خود را به‌عنوان یک تلاش علمی در محل تلاقی بین زبان‌شناسی، انسان‌شناسی و منطق صوری فهم کرد ... نظریه گریماس که ... مدلی زایا برای توصیف چگونگی شکل‌گیری معنی در گفتمان ایجاد کرد ...» (Bostic, 2006, p. xi). درواقع، برخی از مواردی که در ساخت‌گرایی مطرح نبودند اما در نشانه‌شناسی گفتمان ارائه شدند از این قرارند: متمرکز بر گفتمان درعمل و گفته‌پردازی درعمل، شدن، نشانه‌شناسی

پیوسته، معنی به‌عنوان یک کل، فرایند، سایه‌های معنی، افتراق‌های تنشی و تدریجی، مدل تنشی، بدن، درجه‌بندی حضور، هیجان، و ...

۲-۳. انواع هویت و تحول آن‌ها در سیر تحول: وجهی‌شدگی به‌مثابه برساخت هویت عامل کنشگر تحولی

در این مطالعه، به‌طور خاص با اتکا بر فصل چهارم از کتاب فونتنی به انواع هویت و تحول آن‌ها در سیر تحول، وجهی‌شدگی به‌مثابه برساخت هویت عامل کنشگر تحولی، می‌پردازیم. فونتنی ((Fontanille, (2003[2006, p. 117)) می‌گوید نظریهٔ وجوه^{۳۲} دو رشد موازی داشته است: یکی در نشانه‌شناسی روایی و دیگری در نشانه‌شناسی گفتمان.

۲-۳-۱ عامل کنشگر و کنشگر

عامل کنشگر «... یک مفهوم انتزاعی ...» ((Fontanille, (2003[2006, p. 96)) و «... نیرو و نقش لازم برای به‌تمام‌رساندن یک فرایند ...» ((Fontanille, (2003[2006, p. 95)) است. «شخصیت‌های یک پی‌رنگ، همنشینی اسمی یک جمله، و کنشگران و نقش‌های یک نمایش محقق‌سازی عینی از عامل کنشگر هستند» ((Fontanille, (2003[2006, p. 95)). «... همه‌چیز باید برساخته شود، مخصوصاً هویت صورت‌های به‌شکل‌انسان^{۳۳} ...» ((Fontanille, (2003[2006, p. 96)). تغییر نقش عامل کنشگری مستلزم تغییر طبقهٔ محمول‌ها، و بنابراین تغییر فرایند است. بنابراین، هویت کنشگر و عامل کنشگر یک هویت همواره تحول‌پذیر است یعنی متشکل از هویت‌های گذرا^{۳۴} است ((Fontanille, (2003[2006, p. 96)).

۲-۳-۲ وجهیت و افعال وجهی

«وجهیت محتوایی است که هویت عامل کنشگر را تعیین می‌کند» ((Fontanille, (2003[2006, p. 95)). «وجهیت محمولی است که حول محور سایر محمول‌ها می‌چرخد؛ محمولی که وضعیت دیگر محمول‌ها را تغییر می‌دهد» ((Fontanille, (2003[2006, p. 113)). وجهیت به منطق نیروی تحولی در گفتمان مربوط می‌شود ((Fontanille, (2003[2006, p. 116)). از لحاظ انسان‌شناختی، ارزش در بطن محمول گفتمانی قرار دارد ((Fontanille, (2003[2006, p. 107)). توجیه این حقیقت توسط گریماس و همکارانش که هر کنشی توانایی یک عمل را پیش‌انگاری

می‌کند، باعث رشد نظریهٔ وجوه شد (Bostic, 2006, p. xii). فونتنی در این بخش از کتاب مجموعاً به‌طور خاص پنج فعل وجهی «دانستن»^{۳۵}، «توانستن»^{۳۶}، «خواستن»^{۳۷} و «بایستن»^{۳۸}، «باورداشتن»^{۳۹} را لحاظ می‌کند ((Fontanille, (2003[2006, pp. 113, 118, & 121])).

۳-۲-۳. عامل کنشگر موقعیتی و عامل کنشگر نحولی

به‌اعتقاد فونتنی، منطق مکان (موقعیتی)، عامل کنشگر را فقط بر اساس موقعیت مرجع معین می‌کند و منطق نیرو (تحولی)، عامل کنشگر را صرفاً بر اساس مشارکت آن‌ها در تحول میان دو وضعیت، و از لحاظ مداخلهٔ آن‌ها با اتخاذ یک دیدگاه نسبت به این تحول مشخص می‌کند ((Fontanille, (2003[2006, p. 103])). عامل کنشگر تحولی عامل کنشگر «سالک»^{۴۰} است ((Fontanille, (2003[2006, p. 61])). منطق تحولی برساخت ارزش‌ها، شدن آن‌ها، محقق‌سازی عینی آن‌ها، و نقش‌گرفتن در صورت‌های جهان است ((Fontanille, (2003[2006, p. 107])). عامل کنشگر تحولی متکی بر ساخت معنایی محمول‌هایی است که در آن‌ها شرکت می‌کند و از رهگذر مشارکت در نیروهایی که وضعیت امور را تغییر می‌دهند توصیف می‌شود. عامل کنشگر تحولی، نیتمندی‌ای دارد که منوط به نظام ارزش‌هاست و بر اساس وجوه محمول‌های کنش و وضعیت (وجوه انجام‌دادن و وجوه بودن) مشخص می‌شود (Fontanille, (2003[2006, pp. 95 & 96])).

۳-۲-۴. دو طبقه تحول

محمول‌های روایی به یکی از دو طبقه تحول تعلق دارند: آن‌هایی که از میل و جست‌وجو (سوژه و ابژه) و آن‌هایی که از ارتباطات (فرستنده و گیرنده) مشتق می‌شوند. آن‌که از ارتباط ناشی می‌شود، فرستنده و گیرنده را به هم مرتبط می‌سازد (Fontanille, (2003[2006, p. 107])).

۳-۲-۵. وجهی‌شدگی به‌مثابهٔ برساخت هویت عامل کنشگر

بُعد وجهی‌گفتمان را می‌توان به‌مثابهٔ بُعدی در نظر گرفت که در آن^{۴۱} با انباشت، ترکیب، یا تحول وجوه، عامل‌های کنشگر هویت خود را برمی‌سازند ... ارزش‌های وجهی جایگزین ارزش‌های توصیفی می‌شوند: توصیف انجام‌دادن عامل کنشگر^{۴۲}، یعنی عملکرد^{۴۳} آن‌ها، توسط محمول‌های وجهی‌شده؛ توصیف بودن آن‌ها^{۴۴}، یعنی توانش^{۴۵} آن‌ها، توسط محمول‌های وجهی ((Fontanille, (2003[2006, pp. 119 & 120])). فونتنی هویت وجهی عامل‌های کنشگر را بر

مبنای تعداد وجوهی که آن را تعریف می‌کنند و همچنین از طریق ماهیت ترکیباتی که می‌پذیرد مشخص می‌کند:

۱. عامل کنشگر غیروجهی شده (عامل کنشگر M^0) عامل کنشگری است که فوراً در رویداد محقق می‌شود، یعنی بدنی که موقعیت می‌گیرد.
۲. عامل کنشگر تک‌وجهی شده (M^1) باید مجهز به تنها وجهیتی باشد که بدون آن شخص برای انجام عمل، یعنی [وجهیت] «توانستن» برای انجام دادن (ظرفیت)، یا برای وجود داشتن، یعنی [وجهیت] «توانستن» برای بودن (حوزه امکان)، نمی‌تواند کفایت داشته باشد.
۳. عامل کنشگر دووجهی شده (M^2) بنابراین باید «توانستن» را با وجهیت دیگری ترکیب کند.
۴. عامل کنشگر سه‌وجهی شده (M^3) تنها موردی است که می‌تواند به‌عنوان یک هویت تقریباً کامل محسوب شود، چراکه در این سطح از وجهی‌شدگی تقریباً تمام انواع وجوه را با هم ترکیب می‌کند.
۵. زمانی که عامل کنشگر با چهار وجه (M^4) تعریف می‌شود، تعداد ترکیب‌ها افزایش می‌یابد، اما مشخص است که پس از آن بُعد جدیدی از هویت ظاهر می‌شود.

۴. تحلیل داده‌ها: انواع هویت، برساخت و تحول آن‌ها در سیر تحول بر

مبنای وجهی‌شدگی

۴-۱. عامل کنشگر و کنشگر

این مطالعه که با اتکا بر SDPS، فرایند رویاری را از منظر «گفتمان درعمل» بررسی می‌کند، با توجه به عینی بودن مراجع و گفتار او در فرایند رویاری، به‌طور کلی از «کنشگر» به‌جای «عامل کنشگر» و «مراجع جلسه رویاری» استفاده می‌کند. برای بهتر مشخص شدن نقش‌ها، «ریار» (نگارنده این نوشته) را همان «ریار» می‌نامیم. گفتنی است که ما در این فضای محدود بسیاری از موارد مهم نظیر هیجان، عاطفه، تنش، بدنمندی، و جز آن را لحاظ نمی‌کنیم. همچنین، وضعیت ظهور و تعامل انواع افعال وجهی را صرفاً در سطح عینی که کنشگر در جلسه بیان می‌کند بررسی می‌کنیم.

۴-۲. داده این مطالعه

موضوع کنشگر ما که بر مبنای یک داده مستخرج از یک جلسه رهیاری است به این امر بازمی‌گردد که مدرک رهیاری خود را گرفته است، اما نمی‌داند آیا آن را در صفحه اینستاگرام خود بارگذاری کند یا خیر. دودلی او از باور قلبی او نشئت می‌گیرد که معتقد است انسانی که اصل باشد از درونش مشخص می‌شود و نیازی نیست که بخواهد مدرک خود را به نمایش بگذارد. مطالعه پیش رو، برای اثبات این که SDPS می‌تواند چارچوب نظری‌ای برای مفهوم‌سازی رهیاری محسوب شود، به چگونگی برساخت هویت کنشگر (عامل کنشگر تحولی) بر مبنای وجهی‌شدگی در فرایند یک جلسه رهیاری می‌پردازد. با هم می‌بینیم که چگونه برهم‌کنش شبکه‌های ویروسی و تودرتوی وجهیت در گفتمان باعث گشایش تخیل، حوزه امکان، انتخاب نوع حضور و اراده نیتمند بر مبنای منطق نیرو می‌شود و هویت کنشگر را به سوی کنشگر تحولی و سالک برمی‌سازند. به علاوه، شاهد مضمون و فرایند «خودنوردی» خواهیم بود. ناگفته نماند که کنشگر این داده از واژه‌های «کوچینگ» و «کوچ» استفاده کرده است، اما این مطالعه جهت ایجاد یک‌دستی در متن «رهیاری» و «رهیار» را جایگزین کرده است.

در مورد افعال وجهی، در همین ابتدای امر شایسته ذکر است که نه تنها مضمون هر کدام از افعال وجهی می‌تواند به صورت‌های گوناگون بیان شود بلکه هر فعل می‌تواند در لایه‌های معنایی خود کاربردهای مختلفی در بافت‌های گوناگون داشته باشد. برای نمونه، یکی از معنی‌های «توانستن» در داده ما، جرئت‌ورزیدن، صلاحیت‌داشتن، لایق‌بودن و ... است چراکه به گفته خود کنشگر، او از زمانی که رهیاری را شروع کرده به‌مرور جرئت کرده خود را رهیار بنامد: «من از پارسال که رهیاری رو شروع کردم و جرئت کردم که خودم رو به‌عنوان یه رهیار معرفی کنم ... یعنی به‌طور واقعی و قطعی تونستم خودم رو به‌عنوان یه رهیار معرفی بکنم و حتی توی این زمینه فعالیت بکنم». یا فعل «دانستن» می‌تواند مضامین مختلفی را شامل شود که برخی از آن‌ها از این قرارند: اطلاعات‌داشتن / آگاهی‌داشتن / بلدبودن؛ مطمئن‌بودن؛ فهمیدن / درک‌کردن / استنباط‌کردن؛ در مورد چیزی تجربه و مهارت و سابقه‌داشتن؛ برای کسی یا چیزی صلاحیت و لیاقت و کفایت قائل‌شدن؛ تمییز و تشخیص‌دادن و ...

۴-۳. وجهی‌شدگی به‌مثابهٔ برساخت هویت کنشگر: وجهیت و افعال وجهی

۴-۳-۱. کنشگر غیروجهی‌شده (کنشگر M^0)

اگر فرض کنیم که فرایند جاری و پویا در گفتمان ره‌یاری نوعی رویداد برای کنشگر است، بنابراین زمانی که او چه تلفنی چه حضوری وارد جلسه می‌شود به‌مثابهٔ این است که بدنی دارد که موقعیتی می‌گیرد و در معرض واکنش به تنش‌های مختلف قرار می‌گیرد که از میدان حضور آن عبور می‌کند. در نتیجه، کنشگر در همان آغاز جلسه از نوع کنشگر M^0 است که هنوز وجهیتی در او محرز نیست. البته، به‌طور ضمنی می‌توان پیش‌فرض دانست که همین بدن موقعیت‌مند کنشگر از پیش از ورود به جلسه به‌طور ذهنی یا حتی تا حدی به‌طور عملی با انواع وجهیت سروکار داشته است که این امر از رهگذر عوامل متعددی نظیر بافت و جلسات پیشین ره‌یاری مابین ره‌یار و کنشگر قابل استنتاج و ردیابی است. اما، این امر مدنظر ما نیست. از آنجاکه ما در اینجا به پیدایش و ظهور عینی فرایند درهم‌تنیدهٔ افعال وجهی در یک جلسهٔ ره‌یاری می‌پردازیم، وضعیت M^0 را برای این مرحله تعیین می‌کنیم.

۴-۳-۲. کنشگر تک‌وجهی‌شده (عامل کنشگر M^1)

در اینجا، فونتنی فعل وجهی «توانستن» را معرفی می‌کند که حاکی از ظرفیت («توانستن» برای انجام‌دادن) و حوزهٔ امکان («توانستن» برای بودن) است. کنشگر زمانی که موضوع خود را مطرح می‌کند («من یک موضوعی نهم رو مشغول کرده ...»)، ابتدا ظرفیت و توانش تولید موضوع معنی‌دار یا موقعیت‌گیری و حضور در میدان گفتمان را باور و مفروض دارد. بنابراین، زمانی که وارد جلسهٔ ره‌یاری می‌شود این وضعیت را به‌طور ذاتی و زیستی دارد که الزاماً به‌طور جزئی یا کامل هنوز بالفعل و محقق نشده است. به‌باور صاحب این قلم، این نوع از ظرفیت مربوط به توانش بالقوه و زیستی را می‌توان در مقام قیاس به توانشی که چامسکی مطرح می‌کند (Chomsky, 1965, p. 4) نسبت داد. البته، در اینجا منظورمان صرفاً به سطح زبان محدود نمی‌شود، بلکه سطح گفتمانی، میدان حضور و اتصال، بدنمندی و ادراک، کنش، خلاقیت، زیبایی‌آفرینی و جز آن را نیز دربر می‌گیرد. نهایتاً، می‌توان گفت اگر کنشگر وارد جلسه می‌شود تا از مرحلهٔ مجازی به بالفعل برسد، و به‌عبارتی دیگر، به مرحلهٔ کنش، زیایی، خلاقیت و زیبایی‌آفرینی برسد به این دلیل است که این امکان و ظرفیت را در خود باور و مفروض دارد که می‌تواند به این مراحل دست یابد. بنابراین، می‌توان فرض کرد که حتی پیش از ورود به

جلسه کنشگر این وضعیت M^1 را می‌توانسته داشته باشد که بر مبنای جست‌وجو و میل خود، یا با توجه به تجربه زیسته‌اش، یا در راستای خلق و بدعت هویت و سیر تحول جدید می‌خواهد به جریان و عینیت دریاورد. گرچه، بر مبنای اظهارات در طول خود جلسه، ما در اینجا همان لحظه ورود کنشگر به جلسه را به وضعیت M^1 اطلاق کنیم.

۴-۳-۳. کنشگر دوجهی شده (کنشگر M^2)

در این بخش، «توانستن» با وجهیت دیگری ترکیب می‌شود. البته، به‌باور نگارنده منظور همان «توانستن» ذاتی است که کنشگر آن را باور و مفروض دارد. کماکان نگارنده معتقد است که درباره ذهن، حدیث نفس، درون کنشگر که پیش از ورود به جلسه او را تحت سیطره خودشان قرار داده‌اند نمی‌توان آشکارا و دقیق افعال وجهی و به‌طور کلی وجه‌نمایی را مرزبندی و مشخص کرد، چراکه شاید اساساً قائل بودن به مرزبندی قاطع برای انواع وجهیت و هویت دشوار است. چه‌بسا، بر مبنای داده‌های راقم این سطور وجهی‌شدگی به‌طور ویروسی و شبکه‌های تودرتو و غیرقابل مرزبندی قاطع قابل مطالعه است. گرچه، در این جستار، صرفاً ترتیب و سلسله‌مراتب درهم‌تنیده و انباشتی افعال وجهی را در سطح ظهور عینی گفتار کنشگر در جلسه بررسی می‌کنیم. کنشگر در آغاز می‌گوید که

دلم می‌خواه توی این جلسه به کمک بکنی حداقل به یه آگاهی برسیم که ببینم گذاشتنش توی اینستاگرام برام خوب هست یا نه ... می‌خوام یه آگاهی برام حاصل بشه که چرا من این کار رو نمی‌کنم... به‌علاوه، نوعی عدم «دانستن» (... حداقل به یه آگاهی برسیم؛ یه آگاهی برام حاصل بشه ...).

بنابراین، اینجا، علاوه‌بر قابلیت و ظرفیت «توانستن» (M^1)، کنشگر از وجهیت «خواستن» برخوردار است و تبدیل به کنشگر M^2 شده است که در سطح ذهن و تخیل یا این‌که برخی از بخش‌ها تا حدی در فرایند پیش‌رفته‌اند، می‌توان به تعداد بیشتری وجهیت قائل بود. درواقع، او به‌علت تضادی که میان باورهای خود دارد می‌خواهد از رهیار کمک بگیرد تا بتواند انتخاب و تصمیم‌گیری کند («می‌خوام بهم کمک کنی که یک آگاهی برام حاصل بشه که این تضاد کمرنگ بشه و بتونم به یک وحدانیت فکری برسیم که اگه به اون آگاهی رسیدیم، دیدم بنارم توی اینستاگرام برام خوبه، بنارم توی اینستاگرام»). یعنی، آغاز نیت‌مند حرکت او برای ورود به جلسه از «خواستن» نشئت گرفته که پس از رسیدن به آگاهی و وحدانیت فکری، به یک توانایی و کنش («... بنارم توی اینستاگرام ...») برسد. اگر آگاهی‌داشتن را نوعی «دانستن»، و وحدانیت فکری را نوعی

«باورداشتن» بدانیم، کنشگر ما به حداقل چهار فعل «خواستن»، «دانستن»، «باورداشتن» و «توانستن» اشاره می‌کند. البته، از میان این حداقل چهار فعل، فعلاً «توانستن» ذاتی به‌طور ضمنی استنباط می‌شود، و بخشی از «خواستن» او در جلسه بیان شده است. موفقیت او در تصمیم‌گیری در گرو بررسی باور قلبی اوست که بعد از آن، کنشگر قادر به انتخاب شود. ناگفته نماند که کنشگر نوعی «باورداشتن به چیزی» را از قبل دارد که قبلاً در زندگی خود بر ساخته است:

مردم ایران بخوان به چیز رو انتخاب کنن دنبال نشانه‌ها می‌گردن ... و طبیعتاً خیلی مهمه که مردم ره یارهای واقعی رو از ره یارهای غیراصل تشخیص بدن ... و خب این نیاز داره که مردم مدرک رو ببین ... اما این برخلاف باور قلبی منه. چون من می‌گم آدمی که اصل باشه همه چیز از درونش نشئت می‌گیره ...

حتی، او در جلسه بیان می‌کند که مایل است معیار تصمیم‌گیری‌اش برای بارگذاری یا عدم بارگذاری مدرک^۴ باور قلبی او باشد «... توی این جلسه می‌خوام بر مبنای [باور] قلبی تصمیم بگیرم ...». بنابراین، در همین ابتدای جلسه، وی نوعی «خواستن» دارد که به نوعی از «باورداشتن» قدیمی نیز گره خورده که طبق صحبت‌هایش ریشه‌توانش (عینی و بالفعل) و کنش او در این جلسه تا حد زیادی به این باور برمی‌گردد.

۴-۳-۴. کنشگر سه وجهی شده (کنشگر M³)

در این سطح از وجهی‌شدگی، تقریباً ترکیب تمام انواع وجوه را می‌توان مشاهده کرد. ابتدای جلسه، کنشگر صرفاً از درون ذهن و وجود خود، و باور قلبی‌اش صحبت می‌کند. زمانی که ره یار طی ابزارهای شناختی و با پرسش جانشینی («تو الان خودت رو می‌بینی یا مردمو؟») در مورد باور قلبی کنشگر شروع به پرسشگری و ایجاد آگاهی می‌کند، به مرور شاهد ایجاد تصویر شفاف از هدف و ارزش، و بازسازی دیدگاه در او هستیم. کنشگر که به گفته خودش با انواعی از تضاد، قضاوت و پیش‌داوری مواجه است حین فرایند گفتمان در عمل تا حدی نقاب را از خود کنار می‌زند و با خود واقعی‌اش مواجه می‌شود:

اگه بخوام صادق صادق باشم باهات، این نیست. شاید حسی که موجب می‌شه من نذارم مدرکم رو توی اینستاگرام، شاید ... ععع ... به قضاوتی به پیش‌داوری باشه که من فکر می‌کنم که الان بقیه می‌گن که خب، حالا این مدرکش رو گذاشته، می‌خواد چیو ثابت کنه؟ ببین، اینجا من الان دارم با دو تا تضاد مواجه می‌شم

در اینجا، بخشی از فرایند «خودنوردی» محسوس است. در این راستا، در ادامه فرایند در جلسه رهپاری که رهپار از ابزار مختلف رهپاری استفاده می‌کند، کنشگر با دیدن درون واقعی خود و آگاه‌شدن از هدفش، به درجه‌ای از استنباط، ادراک، اطمینان و شناخت می‌رسد که تمام حرکت و کنش خود را برای تحقق آن تصویر تنظیم می‌کند و به فعل «بایستن» جدیدی می‌رسد: «اگه واقعی بخوام برات حرف بزنم، چون من به هدف خیلی بزرگ دارم، و اون هم رشد و آگاهی مردم، طبیعتاً اینجا نباید خودم رو ببینم، و اینجا باید مردم رو ببینم». در واقع، اینجا تغییری در «خواستن» رخ می‌دهد: کنشگر به جای این‌که صرفاً «خواستن» خود را در نظر بگیرد «خواستن» و «نیازداشتن» مخاطبان خود را نیز ملاحظه می‌کند که خود نشانگر حضور پدیدارشناسانه و ارتباط او با هستی و دیگران است: «مردم ایران بخوان به چیز رو انتخاب کنن دنبال نشانه‌ها می‌گردن ... و طبیعتاً خیلی مهمه که مردم رهپارهای واقعی رو از رهپارهای غیراصل تشخیص بدن ... و خب این نیاز داره که مردم مدرک رو ببین». به عبارتی دیگر، وجهی‌شدگی در کنشگر در مسیر برساخت هویت کنشگر تحولی ایفای نقش می‌کند که بستر شروع تجسم و تصویرسازی و باورپذیری اجرای این عملیات را فراهم می‌سازد: بالفعل‌شدن وضعیت مجازی؛ حرکت از سطح ذهن و درون به سوی کنش عینی و واقعی. اینجا همان جایی است که برای نخستین بار کنشگر «بایستن» جدیدی را در گفته خود به کار می‌برد: «توانستن» + «خواستن» + «بایستن»: یعنی، ورود به مرحله کنشگر M3.

۴-۳-۵. کنشگر M4

دیدیم که «بایستن» جدیدی نیز به هویت وجهی کنشگر ملحق شد. تا این بخش، می‌بینیم که بر اثر تعامل و برهم‌کنش شبکه‌ای و توده‌ای و تودرتوی افعال وجهی^۵ نوع و ماهیت افعال وجهی می‌تواند متفاوت باشد به گونه‌ای که درون هم تنیده می‌شوند. چراکه، این افعال به‌طور ویروسی هم‌زمان باعث زایش دیگر وجوه می‌شوند: این وضعیت را می‌توان به سایه‌های معنی که در بخش ۳-۱. گفتیم نسبت داد. برای نمونه، بر اثر همین سایه‌های معنی که در اینجا منتج از وجهی‌شدگی است می‌بینیم که کنشگر به آستانه ورود به مرحله آگاهی گام می‌نهد و می‌گوید می‌تونم بگم که اون چیزی که مانع اصلی من می‌شه که من نمی‌تونم گواهی رو بنارم توی اینستاگرام همون قسمت قضاوته، همون پیش‌داوریه که دارم انجام می‌دم. و می‌تونم اون تفسیری رو که دارم انجام می‌دم، و تفسیر منفیه، اونو تبدیلش بکنم به یه چیز مثبت و پیام این‌طوری ببینم که: نه، مردم خیلی هم خوشحال می‌شن که ببینن یک نفر مدرکشو داره به نمایش می‌ذاره که بهش اعتماد کنن. و مرسی

از شما. چون کمک کردی که من الان با خودم شفاف بشم و اون نقابم رو بردارم و اصلیت وجودم رو ببینم ... با خود واقعی‌ام مواجه شدم ...

اکنون، می‌بینیم که در فرایند گفت‌وگو و تعاملی ره‌یاری در عمل و قرارگرفتن در میدان حضور انتخابی، پویا، بان، خلاقانه، شفاف، آگاهانه و ... چگونه می‌توان برساخت هویت تحولی را بر مبنای تحلیل و جهی پیش برد. درواقع، کنشگر ما در جلسه ره‌یاری بعد از «خواستن» به‌مرور وارد شبکه و توده برساخت باور جدید (باورداشتن) و «دانستن» شد که حتی «توانستن» را نیز دربرگرفت. به‌عبارتی دیگر، وجوه «باورداشتن» (جدید)، «دانستن» (در این داده: رسیدن به آگاهی و مواجه‌شدن با خود واقعی)، و «توانستن» تقریباً به‌طور هم‌زمان ظاهر شدند: یعنی، ورود به کنشگر M^4 که با چهار وجهیت تعریف می‌شود. درواقع، لحظه‌ای که کنشگر به آگاهی می‌رسد و ذهن مشغول او شفاف می‌شود تا تصویر واضحی از خود واقعی‌ش را ببیند، «توانستن» و «بایستن» در او ظاهر می‌شود. مضمون این توانایی که کنشگر می‌گوید از نوع قادربودن و توانایی‌داشتن است که خود مبتنی بر «باورداشتن» یا «باورداشتن» به بارگذاری مدرک در اینستاگرام است. این باور، توسط کنشگر ارزیابی نیز می‌شود به‌طوری که او «نتوانستن» بارگذاری مدرک را به قضاوت و پیش‌داوری خود نسبت می‌دهد: «می‌تونم بگم که اون چیزی که مانع اصلی من می‌شه که من نمی‌تونم گواهی رو بخارم توی اینستاگرام همون قسمت قضاوته، همون پیش‌داوریه که دارم انجام می‌دم». در ادامه فرایند زایا و پویا و متکثر، کنشگر که شفاف‌تر درون خود را می‌بیند یک «توانستن» را در خود کشف می‌کند:

و می‌تونم اون تفسیری رو که دارم انجام می‌دم، و تفسیر منفیه، اونو تبدیلش بکنم به یه چیز مثبت و پیام این‌طوری ببینم که «نه، مردم خیلی هم خوشحال می‌شن که ببینن یک نفر مدرکشو داره به نمایش می‌ذاره که بهش اعتماد کنن. و مرسی از شما. چون کمک کردی که من الان با خودم شفاف بشم و اون نقابم رو بردارم و اصلیت وجودم رو ببینم».

یعنی، باز هم ارتباط دیدن تصویر شفاف و کشف و بروز «توانستن» مشهود است. همچنین، بعد از ایجاد این تصویر و به‌آگاهی‌رسیدن کنشگر، او به‌طور زایا و متکثر و پویا «توانستن» و «بایستن» دیگری را در خود شناسایی می‌کند: «ولی من می‌تونم توی توضیحات کپشنم اون تصویری رو که گذاشتم از مدرکم، بنویسم این به این علت که مردم من آگاه‌تر بشن و بفهمن که ره‌یار اصلی کیه، و ره‌یار غیراصل چیه. حالا اون نوع نوشته‌های منم رو باید روش فکر بکنم». و باز هم زایش «توانستن»ی دیگر که با «دانستن» و شناختن همراه است: «چون خودم رو می‌شناسم و

از خودم شناخت دارم و می‌دونم که می‌تونم این کار رو انجام بدم». و این بار ظاهرشدن «بایستن» و «توانستن» دیگر به همراه «دانستن»: «برمی‌گرده به اون قضاوتی که خودم داشتم می‌کردم. تفسیری که خودم داشتم می‌کردم. پس مسئله از منه. من باید اون مشکل رو حل بکنم. مسئله رو باید از درون خودم حل بکنم. می‌دونم توانایی انجام این کار رو دارم ... بیشتر بهم کمک کنی که بتونم جملاتی رو بنویسم که حس بیشتری از درونم رو منتقل بکنه». در این راستا، صورت‌های دیگری از «بایستن» نیز تحت عنوان‌های نیازداشتن و موظف‌بودن قابل‌مشاهده است:

جمله‌ها رو نیاز دارم که روش فکر بکنم، بنویسم و برات بفرستم. مدرکم هم همون‌طور که بهت گفتم نیاز داشتم که به یک آگاهی برسیم که به یک آگاهی رسیدیم که چرا من ممانعت می‌کنم از این‌که مدرکم رو بنارم ... پس، الان من موظف می‌شم که نشون بدم که من یه رهیار اصلی هستم و فارغ‌التحصیل یه آکادمی معتبرم، و باید مدرکم رو بنارم که مردم من آگاه بشن.

به‌علاوه، پس از آگاه‌شدن و دیدن خود واقعی، کنشگر حتی توانایی مخاطبان خود را نیز ملاحظه می‌کند: «اما واقعیتش اینه ازبس رهیار فیک زیاد شده اگر من این رو بنارم حداقل مردم می‌تونن بفهمن رهیار اصلی کیه، رهیار فیک کیه. شاید من با این کارم یه خدمت بزرگ به مردم بکنم». بنابراین، به‌طور کلی می‌توان گفت که در این روند نمونه رهپاری ما، سیر صعودی بروز «دانستن» و شناختن، «توانستن» و «بایستن» را شاهد هستیم. درنتیجه، برای شناخت بهتر موضوع، نیت و هدف کنشگر لازم است این موارد را لحاظ کنیم.

۴-۴. توانش (بودن کنشگر) و عملکرد (انجام‌دادن کنشگر)

اشاره کردیم که بُعد وجهی گفتمان را می‌توان به‌مثابه بُعدی درنظر گرفت که در آن با انباشت، ترکیب، یا تحول وجوه، کنشگر هویت خود را برمی‌سازد. طی خط سیر تحوولی برساخت هویت کنشگر داده ما در بُعد گفتمانی رهپاری، اصلی‌ترین محمول در معرض وجهی‌شدن «بارگذاری مدرک» (انجام‌دادن/عملکرد) است که توصیف آن از رهگذر محمول وجهی‌شده (بارگذاری مدرک) صورت می‌گیرد. همچنین، محمول‌های وجهی همان افعال وجهی مدنظر در این مطالعه هستند که در مقام نوعی ابزار تحلیلی برای «بودن/توانش» کنشگر به‌کار گرفته می‌شوند. در مورد «بودن/توانش» کنشگر، در قسمت‌های پیشین این نوشته مشاهده کردیم که طی مشارکت رهپار و کنشگر در گفتمان رهپاری چگونه تعامل میان انواع افعال وجهی در کلام کنشگر توانست نه‌تنها طرز بودن و توانش‌های پیشین کنشگر را نشان دهد، بلکه خط سیر کسب

«توانستن» جدید را به نمایش بگذارد (که البته، بعد از جلسه ادامه دارد). برای نمونه، بروز یکسری افعال وجهی در کلام کنشگر را که ماهیت و بار معنایی جدیدی نسبت به قبل دارند می‌آوریم: «دانستن» و «توانستن»: «... می‌دونم که می‌تونم این کار رو انجام بدم ...»؛ «بایستن»: «... باید مدرکم رو بنارم که مردم من آگاه بشن ... نیازه که بیشتر بعد با هم صحبت بکنیم ... جمله‌ها رو نیاز دارم که روش فکر بکنم، بنویسم و برات بفرستم ...»؛ «خواستن»: «... دلم می‌خواد فردا صبح این کار رو انجامش بدم ... می‌خوام روی جملاتم کار کنم ... از تو می‌خوام که با من همراه باشی و من رو پیگیری بکنی و ازم بخوای که اون جملاتی رو که نوشتم برات ارسال بکنم ...».

سپس، کنشگر خودش را مستقیماً به کنش دعوت می‌کند «... خب خودت بیا روی باورت کار بکن ... جیت رو هم همراه بکن ...». تصمیم خود را می‌گیرد «... چون الان تصمیم گرفتم که حتماً مدرکم رو بنارم ...» و با قبول وظیفه، خودش را «ره‌یار اصلی» معرفی می‌کند «... الان من موظف می‌شم که نشون بدم که من به ره‌یار اصلی هستم و فارغ‌التحصیل به آکادمی معتبرم ...». حتی، احساس خوشحالی و حالت عاطفی نیز در این قسمت خود را نشان می‌دهد که ما در اینجا به آن نپرداختیم: «... دلم می‌خواد اون لحظه بهت زنگ بزنم و خوشحالی‌ام رو باهات به‌اشتراک بنارم ...». در پاسخ به ره‌یار که از او می‌پرسد از ۱ تا ۱۰ چه امتیازی به میزان تعهد و قاطعیت خود برای بارگذاری مدرک می‌دهد، عدد ۹ را انتخاب می‌کند «... واقعاً ۹ تا مطمئنم ...». به‌گفته خودش، این‌که ۱۰ را انتخاب نمی‌کند به حس درونی‌اش بازمی‌گردد «... باید روی حسم کار بکنم که هم‌مسیر بشه با خودم ...». در ادامه فرایند، کنشگر عدد ۱۰ از ۱۰ را برای میزان قاطعیت و تعهدش نسبت به نوشتن جملات پایین پست اینستاگرامش انتخاب کرد «... ۱۰ تا ...». یعنی، از آن وضعیت نقصان، عدم «دانستن»، عدم تعادل، میل و طلب از روی نیاز که در ابتدای جلسه داشت خارج می‌شود، گرچه جنبه‌های جدیدی از نقصان، عدم «دانستن»، عدم تعادل، میل و طلب در آینده برای او ایجاد خواهد شد. درواقع، این چرخه بان، سیال، ناتمام، گذرا، پویا، و جز آن در زندگی به‌طور مداوم ادامه دارد: به‌عبارتی دیگر، همان «هویت‌های گذرا» که فونتتی به آن‌ها اشاره می‌کند.

سرانجام، کنشگر پس از این‌که جملات پایین پست مربوط به مدرکش را بررسی و با ره‌یار بازنگری می‌کند، فردای روز جلسه ره‌یاری، مدرک را در اینستاگرام بارگذاری می‌کند: «انجام‌دادن/عملکرد». یعنی، محمول وجهی‌شده («بارگذاری مدرک»)، «انجام‌دادن/عملکرد» را توصیف می‌کند.

۴-۵. کنشگر موقعیتی و کنشگر تحولی: دو طبقه تحول

محمول عملی بنیادی این داده، «بارگذاری مدرک» است. افعال وجهی به مثابه نوعی محمول وجهی نقش میانجی را میان کنشگر و محمول پایه («بارگذاری مدرک») ایفا می‌کنند. در واقع، هدف منطق تحولی تشکیل و برساخت ارزش‌هاست. از لحاظ نوع طبقه تحولی، که این طبقات مربوط به دنیای میدان حضور بدنمند و ادراکی، اتصال، موقعیت‌گیری برای گفته‌پردازی و جز آن می‌شوند، داده مورد بحث ما به‌طور خاص مربوط به طبقه «فرستنده و گیرنده» می‌شود چراکه مشتق از ارتباط است: کنشگر از ابتدای جلسه به دریافت‌کنندگان پیامش در اینستاگرام اشاره می‌کند که قرار است پست مربوط به مدرک او را مشاهده و دریافت کنند. البته، می‌توان از بافت استنتاج کرد که طبقه تحولی مرتبط با سوژه و ابژه (مشتق از میل و جست‌وجو) به فرایند مربوط به کنشگر و دریافت خود مدرک رهیاری می‌شود که طی مراحل پیشین کنشگر طی کرده است و امکان دارد کماکان در این فرایند حضوری فعال و تحولی داشته باشد. در نتیجه، بر اساس بُعد انسان‌شناختی مدل زیرساختی محمول‌های روایی که می‌گوید ارزش در بطن محمول گفتمانی قرار دارد، می‌توان گفت که کنشگر داده ما در مقام یک کنشگر تحولی نه تنها با نظام ارزشی دست‌وپنجه نرم می‌کند، بلکه مجهز به یا تحت‌تأثیر نیروی نیت‌مندی است که به تبادل نوعی شیء ارزشی (مدرک رهیاری) میان خودش (فرستنده) و مخاطب‌هایش (گیرنده) می‌پردازد. در واقع، برساخت هویت وجهی کنشگر بر جست‌وجوی شیء ارزشی پیشی می‌گیرد. به علاوه، در این حین، شیء ارزشی (مدرک رهیاری) در مسیر «شدن» از سوی ارزش توصیفی به سوی ارزش وجهی نمایانگر وجه وجودی‌اش را در اجتماع انسانی (کنشگر و مخاطب‌هایش) است. وجه ارزشی در این عبارات آشکار است: «... من به هدف خیلی بزرگ دارم، و اون هم رشد و آگاهی مردومه، طبیعتاً اینجا نباید خودم رو ببینم، و اینجا باید مردوم رو ببینم ... مردم خیلی هم خوشحال می‌شن که ببینن یک نفر مدرکشو داره به نمایش می‌ذاره که بهش اعتماد کنن ...».

نهایتاً، کنشگر داده ما مدرک را بارگذاری می‌کند و جمله‌های خود را زیر پست اینستاگرامی می‌نویسد. بنابراین، طی فرایند «خودنوردی» کنشگر این مطالعه در فرایند گفتمانی رهیاری، می‌توان او را «کنشگر تحولی و سالک» نامید.

۵. نتیجه

طبق داده‌ این مطالعه، با معرفی نقاط اشتراک عام میان نشانه‌شناسی و رهیاری، و نقاط اشتراک خاص میان نشانه‌شناسی گفتمان (مکتب پاریس) و رهیاری، و با پرداختن به «وجهیت»، «افعال وجهی»، «کنشگر تحولی»، و «وجهی‌شدگی به‌مثابه برساخت هویت عامل کنشگر» که فونتنی در مکتب پاریس مطرح می‌کند و به‌نوعی پرداختن به انواع هویت و تحول آن‌ها در سیر تحول است، نشان دادیم که نشانه‌شناسی مکتب پاریس می‌تواند «بخشی از» یک چارچوب نظری فراگیر در جهت مفهوم‌سازی رهیاری و گسترش آن به‌منزله یک گرایش و رشته دانشگاهی ارائه دهد. داده پژوهش حاضر هم‌سو با آراء فونتنی بود گرچه از لحاظ ترتیب وقوع افعال وجهی و ترکیب آن‌ها در داده‌های رهیاری در زبان فارسی صرفاً یک داده کافی نیست. به‌علاوه، گفتیم که اصطلاح «خودنوردی» بیانگر مضمون سیر و فرایند همواره باز و ناتمام مواجهه انسان با خود، دیگری و جهان است که گویی همواره درحال «نوردیدن» است. در نتیجه، در مورد ترتیب وقوع افعال وجهی و ترکیب آن‌ها در فرایند برساخت هویت وجهی در سیر تحول باید بگویم که مرزبندی بین این افعال و مراحل الزاماً دقیقاً به یک صورت نیست چراکه همان‌طور که سیتز و گراف (Sator & Graf, 2014, p. 117) می‌گویند انواع مختلف مراجع و مسیرهای گفتمانی مختلف ممکن است وجود داشته باشد. همچنین، مرزبندی دقیق بین این افعال و مراحل دشوار است چراکه ما با «سایه‌های معنی» به‌صورت توده‌ای، شبکه‌ای، درهم‌تنیده و «درهم‌تراشده» سروکار داریم. بنابراین، نهایتاً، این مطالعه در شکل ۲ مدل خود را بر مبنای تعامل «خودنوردی» و افعال وجهی منظور در این مطالعه پیشنهاد می‌دهد:

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

شکل ۲: مدل ره‌یاری نشانه‌شناختی مبتنی بر تعامل خودنوردی، و افعال وجهی مطرح در این مطالعه
Figure 2: Semiotic coaching model based on the interaction between Khodnavardi, & the mentioned modal verbs in this study

شکل دایره‌ای این مدل را می‌توان از برخی جهات هم‌سو با میدان حضور، میدان گفت‌وگو، و میدان گفته‌پردازی که فونتنی مطرح می‌کند دانست. این مدل ویژگی‌هایی دارد که برخی از آن‌ها که در این مطالعه لحاظ شدند از این قرارند: باز، منعطف، سیال، چرخه‌ای، درهم‌تنیده، شبکه‌ای، انتخابی، به‌گزین، زایا، حضورینیا، و جز آن. مؤلفه‌های دیگری نظیر بدنمندی، تنش، هیجان، عاطفه، زیبایی‌آفرینی، خلاقیت، و مواردی مشابه وجود دارند که به این مدل مربوط می‌شوند، اما در پژوهش پیش‌رو مطرح نشدند. در این مدل، از هر سو و از هر طریق ارتباط میان افعال وجهی بدون ترتیب خاصی سیال، پیوسته، و برقرار است. همچنین، راه ارتباطی میان افعال وجهی به‌صورت نقطه‌چین است تا نه‌تنها نسبی بودن و مدرج بودن را نشان دهد، بلکه وضعیت

گسست، انفصال و اتصال گفتمانی را در هر لحظه ارائه دهد. به‌علاوه، تعامل میان اعضا بازگشتی/دوسویه است، چراکه طبق این مدل، ترتیب وقوع افعال وجهی، و نوع کنشگر از لحاظ هویت وجهی، هربار برای هر کنشگر در هر بخش از فرایند تحولی، ناتمام و درحال شدن ره‌یاری می‌تواند به‌طور متفاوت برساخته شود. در این مدل، «خودنوردی» در جای‌جای هر نقطه از فرایند تغییر، تحول و رشد وجود دارد.

طبق مجموع موارد مذکور، پژوهش پیش‌رو «ره‌یاری نشانه‌شناختی» را پیشنهاد می‌دهد. با اتکا بر این جستار، امیدواریم بتوانیم در ادامه پایه‌های مقدماتی «ره‌یاری نشانه‌شناختی» را در ایران غنی‌تر کنیم. و همان‌طور که اشاره شد، در این فرایند حوزه‌ها، علوم، نهادها، فعالان، مهارت‌ها، و موارد بسیاری در این فضای ترامدن امروزی به هم گره خواهند خورد که به مطالعات ترارشته‌ای ورود خواهیم کرد: به‌نوعی بومی‌سازی، کارآفرینی و اشتغال‌زایی. از منظر زبان‌شناختی، چه از لحاظ تعامل آن با نشانه‌شناسی، و چه بر اساس انواع زبان‌شناسی و زیرشاخه‌های آن، در راستای این مطالعه پژوهش‌های بسیاری می‌توان ترتیب داد. به‌علاوه، در بخش نشانه‌شناسی گفتمان (مکتب پاریس)، در سطح کلان و کلی، نگرش این مطالعه از برخی جهات هم‌سو با باکیروا و بورینگتن (Bachkirova & Borrington, 2019)، و ازسویی دیگر هم‌سو با برخی از جنبه‌های مطالعات لورو (Lureau, 2009 & 2014) است که این مورد می‌تواند به‌طور خاص تا حدی با نشانه‌شناسی آموزشی و زبان‌شناسی آموزشی هم‌پوشانی داشته باشد. گرچه، در اینجا به جزئیات آن نپرداختیم. ناگفته نماند این مطالعه صرفاً گزارشی از آغاز یک سفر پژوهشی را مطرح کرد که در این فضای محدود به ابعاد بسیار زیادی که در سطح کلان و خرد در مسیر شروع پژوهش‌های ترارشته‌ای وجود دارد نپرداخت.

۶. پی‌نوشت

1. semiotics of discourse (Paris School)
۲. coaching: علاوه بر «ره‌یاری»، از «مربوگری» و «کوچینگ» نیز به‌عنوان برابر‌نهادهای coaching استفاده می‌شود.
3. transformational actant
4. modal verbs
5. modal identity
6. modalization

7. construction
8. transmodern world
9. pragmatism
10. educational linguistics
11. edusemiotics
12. linguistic coaching
13. semantic coaching
14. ontological coaching
15. integral coaching
16. existential coaching
17. narrative coaching
18. cognitine coaching
19. clean language coaching
20. core energy coaching
21. neuro-linguistic programming coaching
22. academic coaching
23. developmental coaching
24. emotional intelligence coaching
25. practitioners
26. transdisciplinary
27. LOCCS (The Linguistics of Coaching, Consulting & Supervision)
28. co-construct
29. Trevisani
30. <https://www.linkedin.com/pulse/semiotics-deeper-leadership-training-coaching-new-trevisani/>

۳۱. نسخه ۲۰۰۳، اصلاح شده و به روز شده ۱۹۹۸ است.

32. Theory of Modalities
33. anthropomorphic
34. transitory
35. knowing (savoir)
36. being-able-to (pouvoir)
37. wanting-to (vouloir)
38. having-to (devoir)
39. believing (croire)
40. trajectory
41. actants' doing
42. performance
43. their being
44. competence

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

۷. منابع

- Abravanel, M. (2018). *Coaching presence: A grounded theory from the coach's perspective* [Doctoral dissertation, Concordia University].
- Angouri, J., & Marra, M. (Eds.). (2011). *Constructing identities at work*. New York: Palgrave Macmillan.
- Bachkirova, T. (2011). *Developmental coaching: working with the self: working with the self*. Open University Press.
- Bachkirova, T. (2017). Developing a knowledge base of coaching: Questions to explore. In T. Bachkirova, G. Spence, & D. Drake (Eds.). *The SAGE Handbook of Coaching* (pp. 23-41). London, England: SAGE.
- Bachkirova, T., & Borrington, S. (2019). Old wine in new bottles: Exploring pragmatism as a philosophical framework for the discipline of coaching. *Academy of Management Learning & Education*, 18(3), pp. 337-360. <https://doi.org/10.5465/amle.2017.0268>.
- Beardsworth, S. G., & Auxier, R. E. (Eds.). (2017). *The Philosophy of Umberto Eco*. Open Court Publishing.
- Behn-Taran, A. (2014). "I am my own worst enemy." *A linguistic analysis of interactive dynamics of relational patterns in business coaching conversations*. [LMU Dissertation].
- Bernstein, J. H. (2014). Disciplinarity and transdisciplinarity in the study of knowledge. *Informing Science: the International Journal of an Emerging Transdiscipline*, 17, pp. 241-273. <http://www.inform.nu/Articles/Vol17/ISJv17p241-273Bernstein0681>.
- Bernstein, J. H. (2015). Transdisciplinarity: A review of its origins, development, and current issues. *Journal of Research Practice*, 11(1), <http://jrp.icaap.org/index.php/jrp/article/view/510/412>.

- Brock, V. G. (2008). *Grounded theory of the roots and emergence of coaching*. [Doctoral dissertation, Maui, HI: International University of Professional Studies].
- Brock, V. G. (2014). *Sourcebook of coaching history* (2nd ed.). Vikki Brock.
- Caccia, P. F. (1996). Using semantic coaching to improve teacher performance. *ETC: A Review of General Semantics*, 53(3), 333-347.
- Chandler, D. (2007). *Semiotics: the basics* (2nd Ed.). Routledge.
- Chandler, D. (2017). *Semiotics: the basics* (3rd Ed.). Routledge.
- Chomsky, N. (2014). *Aspects of the Theory of Syntax* (Vol. 11). Cambridge, Mass: MIT press.
- Cox, E., Bachkirova, T., & Clutterbuck, D. (2014). Theoretical traditions and coaching genres: Mapping the territory. *Advances in Developing Human Resources*, 16(2), 139-160. <https://doi.org/10.1177/1523422313520194>.
- Deplazes, S., Graf, E. M., & Künzli, H. (2018). Das TSPP-Modell—Eine Blaupause für die Coaching-Prozessforschung. *Coaching/ Theorie & Praxis*, 4(1), 69-82.
- Drake, D. B. (2017). Working with narratives in coaching. In T. Bachkirova, G. Spence, & D. Drake (Eds.). *The SAGE Handbook of Coaching* (291-309). London, England: SAGE.
- Dunham, R. (2009). The generative foundations of action in organizations: Speaking and listening. *International Journal of Coaching in Organizations*, 7(2), 43-63.
- Eco, U. (1973). Social life as a sign system. In D. Robey (Ed.). *Structuralism: An introduction* (pp. 57-72). Oxford: Clarendon Press.
- Fillery-Travis, A. & Collins, R. (2017). Discipline, profession and industry: how our choices shape our future. In T. Bachkirova, G. Spence, & D. Drake (Eds.). *The SAGE Handbook of Coaching* (pp. 729-743). London, England: SAGE.

- Folscher-Kingwill, B., & Terblanche, N. (2019). The role of coaching and coach language in clients' language and individual change. *International Journal of Evidence Based Coaching and Mentoring*, 17(2), 158-173.
- Fontanille, J. (2006). *The Semiotics of Discourse* (H. Bostic, Trans.). New York: Peterlang. (Original work published 2003).
- Gargiulo, G., & Lureau, M. (2012). Le coaching d'acteur translinguistique: une sémiotique multi-linéaire de l'interprétation. *Proceedings of the 10th World Congress of the International Association for Semiotic Studies (IASS/AIS)* Universidade da Coruña (España / Spain), 1663-1674.
- Graf, E. (2011). Analyse diskursiver Praktiken im Führungskräfte-Coaching: Ein sprachwissenschaftlicher Beitrag zur Professionalisierungsdebatte. In *Zeitschrift für Angewandte Linguistik* 55, 59–90. <https://doi.org/10.1515/zfal.2011.011>.
- Graf E. (2012). Coaching meets Applied Linguistics. In R. Wegener, A. Fritze & M. Loebbert (Eds.). *Coaching entwickeln Forschung und Praxis im Dialog* (pp. 148-156). VS Verlag für Sozialwissenschaften. https://doi.org/10.1007/978-3-531-19343-4_14.
- Graf, E. & Wastian, M. (2014). Coaching macht (Hoch) Schule, wenn: Erkenntnisse und Empfehlungen zur Qualitätssicherung im Coaching. *Wirtschaftspsychologie*, 2, 16-26.
- Graf, E. (2015). Kommunikative Basisaktivitäten im Coaching-Gespräch: Ein linguistischer Beitrag zur Coaching-Prozessforschung. *Coaching/ Theorie & Praxis*, 1(1), 5-14. <https://doi.org/10.1365/s40896-015-0001-x>.
- Graf, E. & Spranz-Fogasy, T. (2018). Welche Frage, wann und warum?—Eine qualitativ-linguistische Programmatik zur Erforschung von Frage-Sequenzen als zentrale Veränderungspraktik im Coaching. *Coaching/ Theorie & Praxis*, 4(1), 17-32. <https://doi.org/10.1365/s40896-018-0021-4>.
- Graf, E. (2019). *The pragmatics of executive coaching* (Vol. 303). John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/pbns.303>.

- Graf, E. & Ukowitz, M. (2020). Transdisziplinarität in der Coaching-Prozessforschung–Neue Wege der Zusammenarbeit. *Coaching/ Theorie & Praxis*, 6(1), 1-16. <https://doi.org/10.1365/s40896-020-00035-z>.
- Graf, E., Dionne, F., & Spranz-Fogazy, T. (2020). How to investigate the local and global change potential of questioning sequences in executive coaching? A call for interdisciplinary research. *Scandinavian Studies in Language*, 11(1), 214-238. <https://doi.org/10.7146/sss.v11i1.121368>.
- Graf, E. & Dionne, F. (2021). Knowing that’, ‘knowing why’ and ‘knowing how: Aligning perspectives and assembling epistemes for a transdisciplinary analysis of questioning sequences in executive coaching. A research journey. *AILA Review*, 34(1), 57-78. <https://doi.org/10.1075/aila.20008.gra>.
- Grzegorzczak, G. (2015). Linguistic foundations of techniques instigating mental and behavioural change in coaching conversations. *Rocznik Kognitywistyczny*, (8), 13-22.
- ICF, (2020). *ICF Core Competencies*. Available at: <https://coachfederation.org/core-competencies>.
- Jackson, P. (2017). Physicality in coaching: Developing an embodied perspective. In T. Bachkirova, G. Spence & D. Drake (Eds.). *The SAGE Handbook of Coaching* (pp. 256-271). London, England: SAGE.
- Jautz, S. (2018). In the Wind of Change: Wie Veränderungen im Coaching angestoßen werden können. *Coaching/ Theorie & Praxis*, 4(1), 33-44.
- Kaartinen, S., & Latomaa, T. (2011). The role of sign vehicles in mediating teachers’ mathematical problem solving. In S. C. Hamel. *Semiotics: Theory and applications* (pp. 233-245). New York: Nova Science Publishers.
- Lureau, M. (2009). Linguistic coaching: learning and teaching the strategic pragmatics of communication. In *YLMP: Young Linguists Meeting in Poznan*.

- Lureau, M. (2014). *Le coaching strategico-linguistique: vers une science du changement?* [Doctoral dissertation, Paris X-Nanterre; Sapienza Università di Roma (Italie)].
- Martin, B., & Ringham, F. (2000). *Dictionary of semiotics*. London: Cassell.
- Martin, B., & Ringham, F. (2006). *Key terms in semiotics*. London: Continuum.
- Perrin, D., & Kramsch, C. (2018). Introduction: Transdisciplinarity in applied linguistics. *AILA Review*, 31, 1–13. <https://doi.org/10.1075/aila.00010.int>.
- Sator, M. & Graf, E. (2014). “Making one’s path while walking with a clear head” – (Re-)constructing clients’ knowledge in the discourse of coaching: Aligning and dis-aligning forms of clients’ participation. In E. Graf, M. Sator, & T. Spranz-Fogasy (Eds.). *Discourses of Helping Professions* (pp. 91–122). Amsterdam: John Benjamins.
- Schneider, B. D. (2007). *Energy leadership: transforming your workplace and your life from the core*. John Wiley & Sons.
- Seif, F. Y. (2017). Transdisciplinary of edusemiotics. *Chinese Semiotic Studies*, 13(1), pp.15-29.
- Shoukry, H., & Cox, E. (2018). Coaching as a social process. *Management Learning*, 49(4), pp. 413-428.
- Sieler, A. (2014). Ontological Coaching. In E. Cox, T. Bachkirova & D. A. Clutterbuck (Eds.). *The complete handbook of coaching* (2nd ed., pp. 104-116). London, England: SAGE.
- Trifonas, P. P. (Ed.). (2015). *International handbook of semiotics*. Dordrecht: Springer.
- Van Leeuwen, T. (2017). Rhetoric and semiotics. In MJ MacDonald (Ed.). *The Oxford Handbook of Rhetorical Studies* (pp. 673–682). Oxford: Oxford University Press.

- Western, S. (2017). The key discourses of coaching. In T. Bachkirova, G. Spence, & D. Drake (Eds.). *The SAGE Handbook of Coaching* (pp. 42–61). London, England: SAGE.
- Whitworth, L., Kimsey-House, H., Kimsey-House, K., & Sandahl, P. (2007). New skills for coaching people toward success in work and life. *California: Davies-Black Publishing*.
- Winograd, T., Flores, F., & Flores, F. F. (1986). *Understanding computers and cognition: A new foundation for design*. Intellect Books.

